

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ»

Δημοσιεύονται τα συγκεντρωτικά σχόλια τα οποία λήφθηκαν κατά τη Δημόσια Διαβούλευση επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης με θέμα «Ρυθμιστικό πλαίσιο για την προμήθεια υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής στο Σύστημα Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων», η οποία διήρκησε από τις 9 Απριλίου 2026 μέχρι και τις 7 Μαΐου 2026.

Τα σχόλια έχουν ενσωματωθεί σε ενιαίο Γενικό Πίνακα, σύμφωνα με τα υποδείγματα τα οποία είχαν δοθεί για την υποβολή σχολίων στη Δημόσια Διαβούλευση. Στον Γενικό Πίνακα, περιλαμβάνονται σχόλια τα οποία δεν είχαν υποβληθεί στην τυποποιημένη μορφή που είχε ζητηθεί και ως εκ τούτου αυτά τυποποιήθηκαν στον καλύτερο δυνατό βαθμό.

Τονίζεται ότι στον Γενικό Πίνακα έχουν περιληφθεί αυτούσια όλα τα σχόλια που έχουν υποβληθεί από όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας.

Σημειώνεται ωστόσο ότι σχόλια τα οποία έγιναν από τα ενδιαφερόμενα μέρη και αφορούν το προοίμιο του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης (δηλαδή το μέρος που καταγράφονται τα γεγονότα και στοιχεία για τα οποία η ΡΑΕΚ στηρίζεται για την έκδοση του εν λόγω Προσχεδίου) δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της διαβούλευσης και συνεπακόλουθα αυτά δεν θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας.

Η ΡΑΕΚ ευχαριστεί όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα τα οποία υπέβαλαν σχόλια επί του εν λόγω Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης στα πλαίσια της Δημόσιας Διαβούλευσης.

Περαιτέρω, αφού τα σχετικά σχόλια τύχουν της ανάλογης επεξεργασίας, η ΡΑΕΚ θα προχωρήσει στη λήψη σχετικών αποφάσεων οι οποίες, στα πλαίσια διαφάνειας, θα δημοσιοποιηθούν.

Συνοπτικά, παρατίθενται πιο κάτω, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα που υπέβαλαν σχόλια, ήτοι:

1. Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)
2. Διαχειριστής Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ)
3. Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου
4. Ανώνυμος

Γενικά, έχουν συνολικά υποβληθεί πενήντα ένα (51) σχόλια όπως καταγράφονται στον Γενικό Πίνακα που ακολουθεί.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις που υποβλήθηκαν κατά τη Διαβούλευση μεταξύ 9 Απριλίου 2026 μέχρι και τις 7 Μαΐου 2026 επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης της ΡΑΕΚ με θέμα «Ρυθμιστικό πλαίσιο για την προμήθεια υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής στο Σύστημα Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων»

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./ Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου
1	ΔΣΜΚ	Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης	Σελ.2/ Απόφαση 2	Το χρονοπεριθώριο για επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, ήτοι 5 μήνες από τη δημοσίευση της Ρυθμιστικής Απόφασης, δεν είναι πρακτικά εφικτό.	Επειδή η τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού προϋποθέτει την ολοκλήρωση του πλαισίου από τον Διαχειριστή Διανομής και την τροποποίηση των Κανόνων Διανομής, για τα οποία το χρονοπεριθώριο που καθορίζει η Ρυθμιστική Απόφαση είναι 5 μήνες, και ακολούθως την έγκριση των παραμέτρων και διαδικασιών που προτείνει ο ΔΣΔ από τη ΡΑΕΚ, προτείνεται χρονοπεριθώριο τουλάχιστον 9 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Ρυθμιστικής Απόφασης, για επανεξέταση και τροποποίηση των ΚΑΗ.
2	ΔΣΜΚ	Μητρώο Ευέλικτων Παρόχων	Σελ.7/ Παρ.5.3, (β)	Οι πάροχοι ευέλικτων υπηρεσιών είναι οντότητες (resource objects). Τα χαρτοφυλάκια σωρευτικής εκπροσώπησης εκπροσωπούνται στη χονδρική αγορά ως μια οντότητα από ένα συμμετέχοντα με την ιδιότητα του ΦΟΣΕ.	Προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου: «Στο Μητρώο έχουν δικαίωμα εγγραφής οι Κατανεμημένες Μονάδες Παραγωγής, τα Συστήματα Απόκρισης Ζήτησης, τα Συστήματα Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και <u>χαρτοφυλάκια σωρευτικής εκπροσώπησης των ανωτέρω Μονάδων</u> . Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Ευέλικτων Παρόχων έχουν οι Πάροχοι που πληρούν τα κριτήρια που τίθενται από τον ΔΣΔ, βάσει των διαφορετικών τεχνολογιών με τις οποίες επιθυμούν να ενταχθούν στο Μητρώο».
3	ΔΣΜΚ	Γενική Αναφορά	-	Προσθήκη αναφοράς για ανταλλαγή δεδομένων και συντονισμό ενεργειών μεταξύ ΔΣΔ, Λειτουργού Συστήματος και Λειτουργού Αγοράς.	Προτεινόμενη προσθήκη παραγράφου: «Ο ΔΣΔ θα πρέπει να παρέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες στον ΔΣΜΚ οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη λειτουργία της χονδρικής αγοράς και τη λειτουργία του συστήματος».
4	ΔΣΜΚ	Γενική Αναφορά	-	Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Ρυθμιστικού Πλαισίου για τις Συμφωνίες Ευέλικτης Σύνδεσης (ΕΣ), επισημαίνεται η ανάγκη σαφούς αποσαφήνισης της λειτουργικής σχέσης μεταξύ ΕΣ, και των Υπηρεσιών Ευελιξίας που ενεργοποιούνται μέσω διαδικασιών βασισμένων στην αγορά. Για αποφυγή ασάφειας, προτείνεται να καθοριστεί ότι: (α) Οι όροι Ευέλικτης Σύνδεσης καθορίζουν τα ανώτατα όρια πρόσβασης στο δίκτυο. (β) Οι Υπηρεσίες Ευελιξίας ενεργοποιούνται αποκλειστικά εντός των ορίων αυτών.	Ενδέχεται να προκύψουν συγκρούσεις μεταξύ των προκαθορισμένων περιορισμών μιας Ευέλικτης Σύνδεσης (π.χ. ώρες μη έγχυσης), και της ενεργοποίησης Υπηρεσιών Ευελιξίας (π.χ. αίτημα για αύξηση/μείωση ισχύος σε πραγματικό χρόνο). Η αποσαφήνιση αυτή είναι σημαντική για τη διασφάλιση της ασφάλειας του συστήματος και την αποφυγή αντιφατικών εντολών προς τους χρήστες.
5	ΔΣΜΚ	Δείκτης Μείωσης Συμφόρησης	Σελ. 8/ Παρ. 10.1	(1) ατά τον υπολογισμό των ορίων φόρτισης (Li) να λαμβάνεται υπόψη το κριτήριο ασφάλειας και αξιοπιστίας N-1. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η αξιόπιστη εφαρμογή του δείκτη	(1) Το προτεινόμενο μεθοδολογικό πλαίσιο του Κεφαλαίου 10.1 βασίζεται σε όρια φόρτισης εξοπλισμού μέσω συντελεστή ορίου φόρτισης (Li).

				προϋποθέτει τη διαθεσιμότητα επαρκών και υψηλής ακρίβειας μετρήσεων σε πραγματικό ή σχεδόν πραγματικό χρόνο.	Ωστόσο, για στοιχεία του Συστήματος Μεταφοράς, όπως οι μετασχηματιστές ΥΤ/ΜΤ, η ασφαλής λειτουργία καθορίζεται από το κριτήριο ασφαλείας και αξιοπιστίας N-1. Σε τέτοιες περιπτώσεις η αξιολόγηση μεμονωμένων στοιχείων ενδέχεται να μην αποτυπώνει πλήρως τους λειτουργικούς περιορισμούς του συστήματος. (1) Ελλείψη τέτοιων δεδομένων, ενδέχεται να προκύπτουν αποκλίσεις στην εκτίμηση της συμφόρησης και, κατ' επέκταση, στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των Υπηρεσιών Ευελιξίας
6	ΔΣΜΚ	Δείκτης Μείωσης Συμφόρησης	Σελ. 8/ Παρ. 10.1	Να διευκρινιστεί αν η μεθοδολογία του δείκτη επιτρέπει την ταυτόχρονη αποτύπωση πολλαπλών σημείων συμφόρησης στο δίκτυο. Για σκοπούς αρχικής εφαρμογής και αποφυγής αυξημένης μεθοδολογικής πολυπλοκότητας, ο ΔΣΜΚ εισηγείται όπως σε πρώτη φάση εξετάζεται μόνο ένα βασικό στοιχείο του δικτύου (π.χ. μετασχηματιστές ΥΤ/ΜΤ).	Η ύπαρξη ταυτόχρονων περιορισμών σε διαφορετικά στοιχεία του συστήματος (π.χ. feeder και μετασχηματιστής) ενδέχεται να επηρεάζει τον βαθμό κορεσμού.
1	ΔΣΔ	Γενικό Σχόλιο	Όλο το κείμενο	<p>Το προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης είναι προς την ορθή κατεύθυνση για την υλοποίηση της πρόνοιας του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, άρθρο 50(1).</p> <p>Ωστόσο, το περιεχόμενο του προσχεδίου της Ρυθμιστικής Απόφασης δεν αντανακλά την -απαραίτητα σταδιακή- υλοποίηση μιας αγοράς ευελιξίας. Δεν λήφθηκε υπόψη η πολυπλοκότητα των διαδικασιών που απαιτούνται για μια ανταγωνιστική αγορά ευελιξίας, και ως εκ τούτου απουσιάζουν τα επιμέρους αναγκαία βήματα που απαιτούνται για την κατάρτιση μιας τέτοιας αγοράς.</p> <p>Ως αποτέλεσμα, τα συμμετέχοντα μέρη της αγοράς (ΔΣΔ, ΔΣΜΚ-Λειτουργός Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού) δεν καθοδηγούνται επαρκώς, η συμμόρφωση με το ρυθμιστικό πλαίσιο καθίσταται ασαφής, και επιπλέον υποβαθμίζεται το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την υλοποίηση των απαιτούμενων νέων εγγράφων (π.χ. Κανόνες Αγοράς Προμήθειας Ευελιξίας) και η επανεξέταση και αλλαγή υφιστάμενων εγγράφων (Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, Κανόνες Μεταφοράς, Κανόνες Διανομής).</p> <p>Παρά την διαβούλευση που υπήρξε πριν την έκδοση του προσχεδίου της Ρυθμιστικής Απόφασης, φαίνεται ότι δεν υπήρξε συναντίληψη για το εύρος και το περιεχόμενο του πλαισίου της Αγοράς Ευελιξίας.</p> <p>Ο ΔΣΔ κρίνει απαραίτητο να υπάρξει περαιτέρω διαβούλευση και ανταλλαγή απόψεων ώστε στο κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης να ενσωματωθούν οι απαιτούμενες πρόνοιες του επικείμενου Ευρωπαϊκού Κανονισμού για τον Κώδικα Δικτύου για την Απόκριση Ζήτησης (Network Code on Demand Response (εφεξής «NCDR»)).</p> <p>Σχετικό είναι και το σχόλιο 2.</p>	<p>Ο επικείμενος Κώδικας Δικτύου για την Απόκριση Ζήτησης (NCDR) αναμένεται να εγκριθεί σύντομα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.</p> <p>Ο NCDR είναι ο Κανονισμός που καθορίζει τους κανόνες για την προμήθεια ευελιξίας από τους διαχειριστές συστήματος σύμφωνα με την Οδηγία 2019/944 και την εναρμονισμένη εθνική νομοθεσία.</p> <p>Ο NCDR ετοιμάστηκε από τους ENTSO-E και EU DSO, υποβλήθηκε στον ACER και κατόπιν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.</p> <p>Πρόκειται για ένα κείμενο 86 σελίδων που καθορίζει τη διαδικασία και τις ενέργειες που απαιτούνται σταδιακά για τον καθορισμό του πλαισίου της αγοράς ευελιξίας.</p> <p>Η εν λόγω διαδικασία είναι σταδιακή με επιμέρους αναγκαία βήματα και ενέργειες σε βάθος χρόνου 2-3 ετών. Μάλιστα κάθε επόμενο βήμα προϋποθέτει τη συμπλήρωση του προηγούμενου.</p> <p>Παρότι ο NCDR δεν είναι δεσμευτικός για την Κύπρο ως μη διασυνδεδεμένο σύστημα, το περιεχόμενο του αντανακλά την ορθή διαδικασία και ενέργειες που απαιτεί η κατάρτιση και λειτουργία μιας αγοράς ευελιξίας, και δεν μπορεί να παραγνωριστεί.</p>

		Γενικό Σχόλιο	Όλο το κείμενο	<p>Το προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης είναι προς την ορθή κατεύθυνση για την υλοποίηση της πρόνοιας του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, άρθρο 50(1).</p> <p>Ωστόσο, εντοπίζονται τρία σημαντικά σημεία που δεν λήφθηκαν υπόψη και πρέπει να αλλάξουν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία καθορίζουν επιπρόσθετα ότι υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα, από ευέλικτες πηγές, μπορεί να προμηθεύονται και οι ΔΣΜ. Πρόσθετα και πιο σημαντικό, οι ΔΣΜ και ΔΣΔ πρέπει να έχουν πλήρη συντονισμό καθώς οι ευέλικτοι πόροι πρέπει να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες σε όλες τις αγορές. Συνεπώς, δεν νοείται καθορισμός του πλαισίου Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας που να μην διαλαμβάνει τους ΔΣΜ ως, κατ'ελάχιστο, απαραίτητο μέρος για τον συντονισμό της συμμετοχής των ευέλικτων πόρων στις επιμέρους αγορές. Ιδανικά, θα μπορούσε στην ίδια Ρυθμιστική Απόφαση να περιλαμβάνονται οι πρόνοιες για τον καθορισμό του ΔΣΜ ως προμηθευτή υπηρεσιών ευελιξίας. 2. υθυγράμμιση των προνοιών της Ρυθμιστικής Απόφασης με τον επικείμενο Κώδικα Δικτύου για την Απόκριση Ζήτησης (NCDR). 3. ταδιακή υλοποίηση της προμήθειας υπηρεσιών ευελιξίας βασισμένων στην αγορά. <p>Οι αλλαγές που προτείνονται παρουσιάζονται σε άλλα σχόλια.</p>	
2	ΔΣΔ	Σημεία 2 έως 4 Χρονοδιάγραμμα 5 μηνών	2	<p>Τροποποίηση των σημείων 2 έως 5 και προσθήκη νέου σημείου 6, ως ακολούθως:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Όπως δώσει οδηγίες στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και στον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), να υποβάλουν από κοινού την πρόταση τους για τους Εθνικούς Όρους και Προϋποθέσεις για: <ol style="list-style-type: none"> a. Τις διαδικασίες για τον καθορισμό, υπολογισμό, και επικύρωση των Μεθοδολογιών Βάσης για τοπικές υπηρεσίες και άλλα προϊόντα. b. Τους παρόχους τοπικών υπηρεσιών. c. Το Πληροφοριακό Σύστημα Ευελιξίας. d. Τον συντονισμό μεταξύ ΔΣΜ-ΔΣΔ. <p>εντός 18 μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας.</p> 3. Όπως δώσει οδηγίες στον ΔΣΔ να υποβάλλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση τους «Κανόνες Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας» που περιγράφουν τις παραμέτρους και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τα εδάφια 70(4) και 70(5) του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου καθορίζουν ότι: <ol style="list-style-type: none"> 4(β) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι Κανόνες Μεταφοράς, οι Κανόνες Διανομής, οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, καθώς και οποιαδήποτε άλλη σχετική ρυθμιστική απόφαση διασφαλίζουν ότι ο ΔΣΜΚ δύναται να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, σε περίπτωση που οι εν λόγω υπηρεσίες μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος μεταφοράς. (5)(α) Ο ΔΣΜΚ, στο πλαίσιο διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας που περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΔ, καθορίζει τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες σε εθνικό επίπεδο. (β) Ο ΔΣΜΚ υποβάλλει τις αναφερόμενες στην

			<p>Συστήματος Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων, εντός 5 μηνών από την έγκριση των Εθνικών Όρων και Προϋποθέσεων.</p> <p>4. Όπως δώσει οδηγίες στον ΔΣΔ να προβεί στην επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Διανομής, και να υποβάλει τις εισηγήσεις του ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων, εντός 5 μηνών από την έγκριση των “Κανόνων Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας» που περιγράφουν τις παραμέτρους και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας.</p> <p>5. Όπως δώσει οδηγίες στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) να προβεί στην τυχόν επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και των Κανόνων Μεταφοράς, και να υποβάλει τις εισηγήσεις του ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων, εντός 5 μηνών από την έγκριση των “Κανόνων Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας» που περιγράφουν τις παραμέτρους και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας.6. Παράλληλα με την υλοποίηση των ως άνω προνοιών του Ρυθμιστικού Πλαισίου, ο ΔΣΔ πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ εισήγηση για οδικό χάρτη σταδιακής μετάβασης και λειτουργίας βασισμένης στην αγορά προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας, εντός 2 μηνών από την έγκριση των “Κανόνων Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας».</p>	<p>παράγραφο (α) προδιαγραφές προς τη ΡΑΕΚ για έγκριση.</p> <p>(γ) Οι αναφερόμενες στην παράγραφο (α) προδιαγραφές διασφαλίζουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.</p> <p>(δ) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ ανταλλάσσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζονται με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς.</p> <p>(ε) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 23, ο ΔΣΜΚ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των αναφερόμενων στην παράγραφο (α) υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, όπως, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής.»</p> <p>Επιπρόσθετα, το εδάφιο 50(2) καθορίζει ότι:</p> <p>«(2) (α) Ο ΔΣΔ ετοιμάζει μέσα σε πλαίσιο διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας, η οποία περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΜΚ, και υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ευελιξίας και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες τουλάχιστον σε εθνικό επίπεδο.</p> <p>(β) Οι αναφερόμενες στην παράγραφο (α) προδιαγραφές διασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.</p> <p>(γ) Ο ΔΣΔ και ο ΔΣΜΚ ανταλλάζουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζονται, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς.»</p>
--	--	--	--	---

					<p>2.</p> <p>Ο NCDR έχει υποβληθεί από τον ACER στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από τις 07/03/2025, αφού συντάχθηκε από τον ENTSO-E και EU DSO, και αφού πέρασε από διαδοχικές διαβουλεύσεις. Αναμένεται σύντομα η έγκριση του Κανονισμού και η εφαρμογή του στα κράτη-μέλη.</p> <p>Παρόλο που δεν είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του στην Κύπρο, οι περισσότερες πρόνοιες του είναι πολύ σημαντικές για το πλαίσιο λειτουργίας της τοπικής αγοράς ευελιξίας.</p> <p>Παραδείγματα τέτοιων προνοιών που δεν μπορεί να απουσιάζουν από το ρυθμιστικό πλαίσιο είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεδομένα από ειδικές συσκευές μέτρησης (dedicated measurement devices) • Μεθοδολογία βάσης (baselining method) • Διαδικασία επιλογής παρόχου υπηρεσίας (qualification for service providers), διαδικασία προεπιλογής προϊόντος (product prequalification procedure), διαδικασία επιβεβαίωσης προϊόντος (product verification procedure) • Δυνατότητα παρέκκλισης από προμήθεια υπηρεσιών με διαδικασίες βασισμένες στην αγορά • Κανόνες για Συμφωνίες Ευέλικτης Σύνδεσης (Flexible Connection Agreements) • Συντονισμός και διαλειτουργικότητα μεταξύ της τοπικής αγοράς ευελιξίας και της προημερήσιας ενδοημερήσιας, και αγοράς εξισορρόπησης (Coordination and interoperability between local and day-ahead, intraday, and balancing markets). • Λίστα χαρακτηριστικών προϊόντος (List of product attributes) • Εθνικοί Όροι και προϋποθέσεις για συντονισμό μεταξύ ΔΣΜ και ΔΣΔ (National terms and conditions for TSO-DSO coordination) • Ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ ΔΣΜ-ΔΣΔ (Data exchange between DSO and TSO) •
--	--	--	--	--	--

					<p>Δεδομένα που παρέχονται από τους παρόχους υπηρεσιών (Data to be provided by service providers)</p> <p>3. NCDR, άρθρο 57(3), προβλέπει μεταβατικές διατάξεις με χρονοδιαγράμματα 2 και 5 ετών για την υλοποίηση και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Ευελιξίας (Flexibility Information System), αντίστοιχα. Τα χρονοδιαγράμματα αυτά και η δυνατότητα χρήσης ενδιάμεσων λύσεων είναι ενδεικτικά της πολυπλοκότητας που απαιτεί η ανάπτυξη του συστήματος αυτού καθώς και των υπόλοιπων προαπαιτούμενων για τη λειτουργία μιας τοπικής αγοράς ευελιξίας.</p>
3	ΔΣΔ	Σημεία 2 έως 4 Χρονοδιάγραμμα 5 μηνών	2	<p>Τροποποίηση των σημείων 2 έως 5 και προσθήκη νέου σημείου 6, ως ακολούθως:</p> <p>3. Όπως δώσει οδηγίες στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και στον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), να υποβάλουν από κοινού την πρόταση τους για τους Εθνικούς Όρους και Προϋποθέσεις για:</p> <ol style="list-style-type: none"> Τις διαδικασίες για τον καθορισμό, υπολογισμό, και επικύρωση των Μεθοδολογιών Βάσης για τοπικές υπηρεσίες και άλλα προϊόντα. Τους παρόχους τοπικών υπηρεσιών. Το Πληροφοριακό Σύστημα Ευελιξίας. Τον συντονισμό μεταξύ ΔΣΜ-ΔΣΔ. <p>εντός 18 μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας.</p> <p>3. Όπως δώσει οδηγίες στον ΔΣΔ να υποβάλλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση τους «Κανόνες Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας» που περιγράφουν τις παραμέτρους και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων, εντός 5 μηνών από την έγκριση των Εθνικών Όρων και Προϋποθέσεων.</p> <p>4. Όπως δώσει οδηγίες στον ΔΣΔ να προβεί στην επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Διανομής, και να υποβάλει τις εισηγήσεις του ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων, εντός 5 μηνών από την έγκριση των «Κανόνων Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας» που περιγράφουν τις παραμέτρους και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας.</p> <p>5. Όπως δώσει οδηγίες στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς</p>	<p>2,3,4. Δίνονται οδηγίες στους Διαχειριστές να επανεξετάσουν τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, τους Κανόνες Μεταφοράς και τους Κανόνες Διανομής, και να υποβάλουν τις εισηγήσεις τους ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον ΔΣΔ.</p> <p>Κρίνεται ότι η παροχή αποκλειστικά ξεχωριστών οδηγιών στους Διαχειριστές δεν μπορεί να λειτουργήσει. Ως προνοείται στον NCDR (άρθρα 4 και 5), η ανάπτυξη των εθνικών όρων και προϋποθέσεων (“national terms and conditions”) πρέπει να γίνει από κοινού από τους Διαχειριστές. Το χρονοδιάγραμμα για τα διάφορα παραδοτέα κυμαίνονται από 6 έως 18 μήνες (άρθρα 11, 14, 24, 45). Τα παραδοτέα αυτά αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> Τις διαδικασίες για τον καθορισμό, υπολογισμό, και επικύρωση των Μεθοδολογιών Βάσης για τοπικές υπηρεσίες και άλλα προϊόντα. Τους παρόχους τοπικών υπηρεσιών. Το Πληροφοριακό Σύστημα Ευελιξίας. Τον συντονισμό μεταξύ ΔΣΜ-ΔΣΔ. <p>Περαιτέρω, οι παράμετροι και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας πρέπει να καταρτιστούν από τον ΔΣΔ. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο αφού εγκριθούν οι Εθνικοί Όροι και Προϋποθέσεις.</p> <p>Επιπλέον, οι Κανόνες Μεταφοράς, Κανόνες Διανομής, και Κανόνες Αγοράς, θα επανεξεταστούν για τυχόν προσαρμογές που προκύπτουν.</p> <p>6. Τέλος, η μετάβαση σε προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας με βασισμένες στην αγορά διαδικασίες είναι</p>

				<p>Κύπρου (ΔΣΜΚ) να προβεί στην τυχόν επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και των Κανόνων Μεταφοράς, και να υποβάλει τις εισηγήσεις του ως προνοούνται στο Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και την παροχή σχετικών κινήτρων, εντός 5 μηνών από την έγκριση των “Κανόνων Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας» που περιγράφουν τις παραμέτρους και διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας.6. Παράλληλα με την υλοποίηση των ως άνω προνοιών του Ρυθμιστικού Πλαισίου, ο ΔΣΔ πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ εισήγηση για οδικό χάρτη σταδιακής μετάβασης και λειτουργίας βασισμένης στην αγορά προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας, εντός 2 μηνών από την έγκριση των “Κανόνων Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας».</p>	<p>πολυδιάστατη, με πολλά προαπαιτούμενα και προϋποθέσεις, εκ των οποίων κάποια είναι εκτός του ελέγχου του ΔΣΔ. Κρίνεται απαραίτητο αυτή η μετάβαση να καταγραφεί σε ένα οδικό χάρτη με συγκεκριμένες ενέργειες, χρονοδιαγράμματα, και αρμοδιότητες, περιλαμβανομένων μεταβατικών σταδίων εφαρμογής.</p>
4	ΔΣΔ	2.Ορισμοί	Σελ.4	<p>1. Διαγραφή των ορισμών «Δείκτης SAIDI», «Δείκτης SAIFI»</p>	<p>Οι δείκτες SAIDI / SAIFI που ορίζονται στις παραγράφους §2(α) και §2(β) αφορούν την αξιοπιστία της παρεχόμενης υπηρεσίας (§5.1), η οποία δεν σχετίζεται άμεσα με την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας από τον ΔΣΔ και δεν είναι σχετικοί με τους σκοπούς της παρούσας απόφασης. Προτείνεται η αφαίρεση αυτών των δεικτών από τους ορισμούς στην παράγραφο §2.</p> <p>Η ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας έχει 3 συνιστώσες: (α) την αξιοπιστία, (β) την ποιότητα ισχύος (τάσης), (γ) ποιότητα εξυπηρέτησης του χρήστη. Από τις 3 συνιστώσες, η μόνη που έχει άμεση σχέση με τις συμφορήσεις και τα προβλήματα τάσης (και δη τις τοπικές υπηρεσίες ευελιξίας), είναι η ποιότητα ισχύος τάσης. Η αναφορά στη χρήση Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας για τη μείωση απωλειών ή τη βελτίωση δεικτών αξιοπιστίας (π.χ. SAIDI/SAIFI) δεν ευθυγραμμίζεται με τις βασικές αρχές του ευρωπαϊκού πλαισίου και του Network Code on Demand Response, όπου η ευελιξία προσδιορίζεται κυρίως ως εργαλείο για τη διαχείριση συμφόρησης, τον έλεγχο τάσης και τη λειτουργική ασφάλεια του συστήματος.</p> <p>Οι απώλειες και οι δείκτες αξιοπιστίας αποτελούν κατά κύριο λόγο αποτελέσματα σχεδιασμού και λειτουργίας του δικτύου και όχι άμεσα αντικείμενα ενεργοποίησης υπηρεσιών ευελιξίας. Η χρήση της ευελιξίας για τους σκοπούς αυτούς μπορεί να εξεταστεί μόνο ως δευτερογενές όφελος και όχι ως πρωτεύων όφελος, καθώς δεν υπάρχει σαφής και τυποποιημένη μεθοδολογία σύνδεσης μεταξύ ενεργοποίησης ευελιξίας και μεταβολής των συγκεκριμένων δεικτών. Η προσέγγιση αυτή ενδέχεται να δημιουργήσει ασάφεια ως προς τους στόχους των υπηρεσιών, να δυσχεράνει τον καθορισμό κατάλληλων KPIs και να οδηγήσει σε μη αποδοτικό σχεδιασμό μηχανισμών.</p>

5	ΔΣΔ	Ορισμοί	Σελ.4	Τροποποίηση του ορισμού «δ. Μηχανισμός Κινήτρου Απωλειών» σε: δ. Μηχανισμός Κινήτρου Αποδοτικότητας για Αναβολή Επενδύσεων: ο μηχανισμός μέσω του οποίου ο ΔΣΔ δικαιούται πρόσθετη αμοιβή ως ποσοστό επί του καθαρού οφέλους που προκύπτει από την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας έναντι επένδυσης στο σύστημα.	Ο ορισμός «Μηχανισμός Κινήτρου Απωλειών» ορίζεται στην §2(δ), αλλά στο υπόλοιπο κείμενο γίνεται αναφορά σε «Μηχανισμό Κινήτρου Αποδοτικότητας για Αναβολή Επενδύσεων». Η τροποποίηση απαιτείται για να υπάρχει συνεκτική αναφορά σε αυτόν τον μηχανισμό σε όλο το περιεχόμενο της ΡΑ και προς αποφυγή παρανοήσεων.
6	ΔΣΔ	Ορισμοί	Σελ. 4	Διαγραφή του ορισμού «στ. Υπηρεσία Ευελιξίας»	Είναι αντιληπτό ότι η πρόθεση είναι για ένα γενικότερο ορισμό από τον στόχο της Ρυθμιστικής Απόφασης. Αναφέρεται σε επιπρόσθετους στόχους, όπως είναι «η μείωση των περικοπών ΑΠΕ, η μείωση των απωλειών ή/και η βελτίωση της ποιότητας παρεχόμενης ενέργειας». Οι στόχοι αυτοί εκφεύγουν των στόχων της τοπικής ευελιξίας όπως αναφέρεται στον ορισμό «Τοπική Υπηρεσία Ευελιξίας», τουλάχιστον όσον αφορά τον ΔΣΔ, και συνάδει με τον ορισμό στο NCDR. Σημειώνεται ότι στο NCDR δεν υπάρχει ορισμός για την «Υπηρεσία Ευελιξίας». Ειδικότερα, η μείωση περικοπών ΑΠΕ για σκοπούς εξισορρόπησης (balancing) αφορούν το σύστημα και είναι εκτός φάσματος των τοπικών υπηρεσιών ευελιξίας για τον ΔΣΔ.
7	ΔΣΔ	Γενικές Αρχές Προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας	Σελ. 4	<p>1. Προσαρμογή του σημείου 3.1</p> <p>Ο ΔΣΔ προμηθεύεται τις εν λόγω υπηρεσίες σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕΚ έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις.</p> <p>2. Προσθήκη νέου σημείου 3.2:</p> <p>3.2. Ο ΔΣΔ διενεργεί κάθε 2 χρόνια αξιολόγηση της ανάγκης προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας σαν εναλλακτική της επέκτασης του συστήματος, και διαβουλεύεται δημόσια επ'αυτής. Η αξιολόγηση αυτή θα λαμβάνει υπόψη την εθνική έκθεση για τις εκτιμώμενες ανάγκες ευελιξίας.</p> <p>3. Τροποποίηση του σημείου 3.2 και νέα αρίθμηση.</p> <p>3.3. Ο ΔΣΔ υποχρεούται να δημοσιεύει εκ των προτέρων, κατ'ελάχιστον στη συχνότητα δημοσίευσης του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης, και με επαρκή λεπτομέρεια τις ανάγκες του σε Υπηρεσίες Ευελιξίας, περιλαμβανομένης της γεωγραφικής περιοχής, του χρονικού διαστήματος, του απαιτούμενου όγκου και του σκοπού της υπηρεσίας.</p> <p>4. Προσθήκη νέου σημείου 3.6:</p> <p>3.6. Οι Όροι και Προϋποθέσεις που διέπουν την προμήθεια Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας περιέχονται σε έγγραφο «Κανόνες Προμήθειας Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας», το οποίο εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ και</p>	<p>1.</p> <p>ναγκαία προσαρμογή ώστε να ευθυγραμμίζεται με το άρθρο 50(1γ) του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου. Σημειώνεται ότι στην αναφορά του CEER "NRAs' Approach to DSO Flexibility Procurement, Justifications for Derogations from Article 32" αναφέρεται κάποια κράτη-μέλη έχουν ήδη δώσει παρέκκλιση σε όλους τους ΔΣΔ, οπότε η δυνατότητα πρέπει να καταγράφεται. Μάλιστα, το NCDR, στο άρθρο 30 καθορίζει την διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την παρέκκλιση, τις ελάχιστες παραμέτρους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, και τις ελάχιστες παραμέτρους που πρέπει να καθορίζονται στην παρέκκλιση.</p> <p>2.</p> <p>παραίτητη προσαρμογή για ευθυγράμμιση με τη νομοθεσία και το NCDR. Είναι απαραίτητο να δημοσιεύονται οι ενδεικτικές αλλά μη δεσμευτικές ανάγκες ευελιξίας ώστε να προάγεται η ρευστότητα της αγοράς. Σύμφωνα με το άρθρο 50(3β) του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου και το NCDR, άρθρο 37(2), αυτό πρέπει να γίνεται τουλάχιστον όσο συχνά όσο το ΔΠΑΣΔ.</p> <p>3.</p> <p>NCDR, άρθρο 37, περιέχει πρόνοιες πληροφόρησης αλλά αφορούν σε μακροπρόθεσμη προμήθεια ευελιξίας. Συγκεκριμένα, καθορίζει ότι η πληροφόρηση πρέπει να γίνεται τουλάχιστον τόσο συχνά όσο η συχνότητα δημοσίευσης του Δεκαετούς</p>

				<p>περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο:</p> <ol style="list-style-type: none"> Τις διαδικασίες για τον καθορισμό, υπολογισμό, και επικύρωση των Μεθοδολογιών Βάσης για τοπικές υπηρεσίες και άλλα προϊόντα. Τους παρόχους τοπικών υπηρεσιών. Το Πληροφοριακό Σύστημα Ευελιξίας. Τον συντονισμό μεταξύ ΔΣΜ-ΔΣΔ. 	<p>Προγράμματος Ανάπτυξης, να περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ανάγκες σε προϊόντα, κατεύθυνση ενεργοποίησης, με επαρκή χρονική και γεωγραφική ανάλυση και χρονικό ορίζοντα.</p> <p>Δεν είναι δυνατόν να δημοσιεύεται λεπτομερής πληροφόρηση για βραχυπρόθεσμη προμήθεια ευελιξίας, γι'αυτό το σημείο πρέπει να αλλάξει ως η εισήγηση.</p> <p>4. ε συνέχεια των σχολίων 1,2,3, είναι απαραίτητο να καθοριστούν πρώτα οι Όροι και Προϋποθέσεις που διέπουν την προμήθεια Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας.</p> <p>Το περιεχόμενο τους καθορίζεται στο άρθρο 5 του NCDR.</p> <p>Αναφορικά με τον συντονισμό μεταξύ ΔΣΜΚ-ΔΣΔ, ο NCDR προνοεί για τον συντονισμό με τους Λειτουργούς άλλων αγορών και του κανόνες που διέπουν την αλληλοσχέτιση τους-είτε σειριακή, παράλληλη, ταυτόχρονη ή άλλη. Επιπλέον, πρέπει να περιλαμβάνεται μηχανισμός συντονισμού της ενεργοποίησης Συμφωνιών Ευέλικτης Σύνδεσης και σχετικών Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας, όταν αυτά συνυπάρχουν.</p>
8	ΔΣΔ	Παράγραφος 4	Σελίδες 4,5	<p>Γενικό σχόλιο:</p> <p>Σε συνέχεια των σχολίων 1,2,3,7, γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση των παραγράφων 4,5 με τις ακόλουθες παραγράφους:</p> <p>4. Εθνικοί Όροι και Προϋποθέσεις</p> <p>4.1 Καθορισμός, Υπολογισμός, και Επικύρωση Μεθοδολογιών Βάσης</p> <p>4.1.1 Ρόλοι και αρμοδιότητες συμμετεχόντων</p> <p>4.1.2 Διαδικασία επικύρωσης της Βάσης</p> <p>4.1.3 Απαιτούμενα δεδομένα για τη Μεθοδολογία Βάσης</p> <p>4.2 Καθορισμός απαιτήσεων για Παρόχους Υπηρεσιών Ευελιξίας</p> <p>4.2.1 Απαιτήσεις για τη χρήση δεδομένων από ειδικές συσκευές μέτρησης</p> <p>4.2.2 Πίνακας ισοδυναμιών και διαδικασιών για απλοποίηση της διαδικασίας προέγκρισης</p> <p>4.2.3 Διαδικασία και απαιτήσεις έγκρισης Παρόχου Υπηρεσιών Ευελιξίας</p> <p>4.2.4 Απαιτήσεις για έγκριση και επικύρωση προϊόντων</p>	<p>Σε συνέχεια των σχολίων 1,2,3,7, οι παράγραφοι πρέπει να ορίζουν το περιεχόμενο των Εθνικών Όρων και Προϋποθέσεων για προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας, στο οποίο θα εδραστεί το περιεχόμενο των Κανόνων Προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας.</p> <p>Η παράγραφος 4 πρέπει να περιλαμβάνει απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 5 του NCDR και τις παραπομπές αυτού, και σε αυτό βασίζεται η εισήγηση για τη νέα δομή και την ένταξη των παραγράφων του προσχεδίου της Ρυθμιστικής Απόφασης σε αυτήν.</p>

				<p>4.2.5 Διαδικασία αλλαγής ελέγξιμων μονάδων μεταξύ παρόχων</p> <p>4.2.6 Κανόνες για βασισμένες στην αγορά διαδικασίες</p> <p>4.2.7 Διαδικασίες και απαιτήσεις για ανταλλαγή δεδομένων</p> <p>4.3 Πληροφοριακό Σύστημα Ευελιξίας</p> <p>4.3.1 Διαδικασία υλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος</p> <p>4.3.2 Διακυβέρνηση και Προσβασιμότητα Πληροφοριακού Συστήματος</p> <p>4.3.3 Λειτουργικές Απαιτήσεις Πληροφοριακού Συστήματος</p> <p>4.4 Συντονισμός ΔΣΜΚ-ΔΣΔ</p> <p>4.4.1 Ρόλοι και Αρμοδιότητες</p> <p>4.4.2 Διαδικασίες, Κανόνες, και Απαιτήσεις πρόβλεψης και εντοπισμού προβλημάτων δικτύου</p> <p>4.4.3 Διαδικασίες και Κανόνες επίλυσης προβλημάτων δικτύου</p> <p>4.4.4 Διαδικασίες, Κανόνες, και Απαιτήσεις ανταλλαγής δεδομένων</p> <p>Η παράγραφος 4.1 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης να ενταχτεί στην νέα παράγραφο 4.2.6</p> <p>Η παράγραφος 4.2 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης να ενταχτεί στην νέα παράγραφο 4.3</p> <p>Η παράγραφος 4.3 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης να ενταχτεί στην νέα παράγραφο 4.2.2-4.2.4</p> <p>Η παράγραφος 4.4 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης να ενταχτεί στην νέα παράγραφο 4.3.3</p> <p>ως οι εισηγήσεις στα σχόλια 9,10,11,12</p>	
9	ΔΣΔ	Παράγραφος 4.1	Σελ. 4	<p>Προσαρμογή ως ακολούθως:</p> <p>Η προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας διενεργείται από τον ΔΣΔ κατά το μέγιστο δυνατό μέσω ανοικτών, δημόσιων και πλήρως ανταγωνιστικών δημοπρασιών, οι οποίες προκηρύσσονται και διεξάγονται σύμφωνα με τους Κανόνες Προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας που εγκρίνει η ΡΑΕΚ.</p>	<p>Η υποχρεωτική χρήση δημοπρασιών ως μοναδικού μηχανισμού προμήθειας δεν λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των τοπικών αγορών ευελιξίας, όπου ενδέχεται να υπάρχει περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι δημοπρασίες μπορεί να μην οδηγούν σε αποδοτικά αποτελέσματα ή να μην εκκαθαρίζουν.</p> <p>Η προσέγγιση αυτή δεν ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις αρχές ευελιξίας ως προς τα εργαλεία προμήθειας που αποτυπώνονται στο NCDR και στα ευρήματα της αναφοράς του CEER “NRAs’ Approach to DSO Flexibility Procurement, Justifications for Derogations from Article 32”.</p> <p>Οι κανόνες για την βασισμένη στην αγορά προμήθεια</p>

					υπηρεσιών ευελιξίας θα καθορίζονται στην παράγραφο 4.2.6 Κανόνες για βασισμένες στην αγορά διαδικασίες της προτεινόμενης νέας δομής.
10	ΔΣΔ	Παράγραφος 4.1	Σελ. 5	Οι δημοπρασίες διενεργούνται με τη μέθοδο pay-as-bid. Η ΡΑΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλλει ανώτατα όρια τιμών (price caps) ή να αλλάξει τη μέθοδο σε pay-as-clear εάν διαπιστωθεί επαρκής ανταγωνισμός μετά τα πρώτα 4 έτη εφαρμογής	<p>Στην μέθοδο αποζημίωσης πληρωμής ως προς την εκκαθάριση (pay-as-clear) όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών ευελιξίας αμείβονται με βάση το επίπεδο της υψηλότερης προσφοράς που έχει υποβληθεί. Αυτό σημαίνει ότι ο ΔΣΔ θα αποζημιώνει σε υψηλότερη τιμή τους παρόχους, από την τιμή που έχουν ζητήσει. Αυτή η μέθοδος ενέχει τον κίνδυνο διαρθρωτικής υπεραποζημίωσης των παρόχων, με αποτέλεσμα υψηλότερο κόστος για τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των χρεώσεων δικτύου διανομής.</p> <p>Ειδικά κατά την αρχική περίοδο ανάπτυξης της αγοράς, αναμένεται ότι θα υπάρξει μειωμένος αριθμός παρόχων υπηρεσιών ευελιξίας και αντίστοιχα έλλειψη ανταγωνισμού. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι δημοπρασίες πληρωμής ως προς την εκκαθάριση χωρίς ανώτατα όρια τιμών θα οδηγήσουν αναπόφευκτα σε υπεραποζημίωση και υψηλότερο κόστος για τους τελικούς πελάτες. Προτείνουμε, επομένως, την αντιστροφή της προσέγγισης, ξεκινώντας με δημοπρασίες πληρωμής κατά προσφορά (pay-as-bid) στην αρχή της αγοράς ευελιξίας, με δυνατότητα μετάβασης σε δημοπρασίες πληρωμής κατά την εκκαθάριση (pay-as-clear) μετά από περίπου 5 χρόνια, με την επιφύλαξη αξιολόγησης από τη ΡΑΕΚ του επιπέδου ανταγωνισμού στην αγορά ευελιξίας. Θα πρέπει να εφαρμόζονται εύλογα ανώτατα όρια τιμών (price caps) από την αρχή για την αποτροπή υπερβολικά υψηλών προσφορών και αποτυχίας των δημοπρασιών. Το επίπεδο αυτών των ανώτατων ορίων τιμών θα μπορούσε να βασίζεται στις υποθέσεις σχετικά με τον υπολογισμό κόστους των υπηρεσιών ευελιξίας που θα γίνουν από τον ΔΣΔ κατά την προετοιμασία των αναλύσεων κόστους-οφέλους που προβλέπονται στην §6.1. Αυτό θα απέτρεπε επίσης μια κατάσταση όπου τα αποτελέσματα της ανάλυσης κόστους οφέλους - CBA (και η λογική για την προμήθεια ευελιξίας αντί για επέκταση δικτύου) θα ακυρωθώνονταν από τις δημοπρασίες ευελιξίας λόγω σημαντικά υψηλότερων προσφορών και κόστους των υπηρεσιών ευελιξίας.</p>
11	ΔΣΔ	Παράγραφος 4.2.	Σελίδα 5	-Η πλατφόρμα εξασφαλίζει: a) Συμμετοχή όλων των τύπων Παρόχων, b) Τυποποιημένες διαδικασίες και	Οι ανάγκες ευελιξίας του ΔΣΔ θα καθορίζονται κάθε δύο χρόνια στην Εκτίμηση Αναγκών Ευελιξίας σύμφωνα με το Άρθρο 19ε του Κανονισμού 2019/943. Επιπλέον, ο ΔΣΔ θα καθορίζει τις ανάγκες του για υπηρεσίες ευελιξίας πριν από κάθε δημοπρασία ευελιξίας. Ο υπολογισμός των

				<p>c) Διαθεσιμότητα πληροφοριών για ανάγκες ευελιξίας, σενάρια συμφόρησης και αποτελέσματα συναλλαγών.</p>	<p>αναγκών ευελιξίας σε πραγματικό χρόνο σε συνεχή βάση από την Πλατφόρμα Υπηρεσιών Ευελιξίας δεν είναι ούτε πρακτικός ούτε υποχρεωτικός. Το ίδιο ισχύει και για τον υπολογισμό των σεναρίων συμφόρησης. Ο στόχος της Πλατφόρμας Υπηρεσιών Ευελιξίας είναι να λειτουργεί αποκλειστικά ως πλατφόρμα για την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας από τον ΔΣΔ. Ο υπολογισμός των αναγκών ευελιξίας και της συμφόρησης για το Σύστημα Διανομής πραγματοποιείται ξεχωριστά μέσω του λογισμικού ανάλυσης του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργεί ο ΔΣΔ.</p> <p>Επιπρόσθετα, η διαθεσιμότητα σε πραγματικό χρόνο δεν θα καταστεί εφικτή πριν την ολοκλήρωση του έργου AMI με ανάκτηση μετρητικών δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, και την παρατηρησιμότητα του Δικτύου Διανομής με εκσυγχρονισμό των Υ/Σ Διανομής σε τηλεμετρούμενους, το Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο Διανομής, μεγάλα έργα που υλοποιούνται σταδιακά.</p>
12	ΔΣΔ	Παράγραφοι 4.3 και 4.4	Σελίδα 5	<p>Εισήγηση προσαρμογής ως ακολούθως:</p> <p>4.3.Κριτήρια Επιλεξιμότητας και Αξιολόγησης</p> <p>- Οι προσφορές αξιολογούνται βάσει προκαθορισμένων τεχνικών και οικονομικών κριτηρίων, τα οποία εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ και δεν μπορούν να τροποποιηθούν κατά τη διάρκεια ενεργής δημοπρασίας. Τα κριτήρια θα επανεξετάζονται από τη ΡΑΕΚ κάθε δύο (2) χρόνια ή όποτε η ΡΑΕΚ το κρίνει απαραίτητο.</p> <p>- Καθορίζονται ενιαία, διαφανή και καθολικά κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης.</p> <p>-.</p> <p>4.4.Δημοσίευση και Ενημέρωση</p> <p>- Ο ΔΣΔ υποχρεούται να δημοσιεύει:</p> <p>a) Εκτιμήσεις αναγκών ευελιξίας σύμφωνα με την παράγραφο 3.3</p> <p>c) Προσφορές που υποβλήθηκαν και επιλέγηκαν, σε συγκεντρωτική και ανωνυμοποιημένη μορφή, ώστε να διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ διαφάνειας και προστασίας εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.</p> <p>d</p>	<p>Η διαγραφή του τελευταίου σημείου της 4.3 συνίσταται για αποφυγή επανάληψης και εισαγωγή ασάφειας, αφού καλύπτεται από την παράγραφο 4.4.</p> <p>Η τροποποίηση του σημείου 4.4a) συνίσταται για καθορισμό της συχνότητας δημοσίευσης, ότι δηλαδή «Ο ΔΣΔ υποχρεούται να δημοσιεύει εκ των προτέρων, κατ'ελάχιστον στη συχνότητα δημοσίευσης του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης, και με επαρκή λεπτομέρεια τις ανάγκες του σε Υπηρεσίες Ευελιξίας, περιλαμβανομένης της γεωγραφικής περιοχής, του χρονικού διαστήματος, του απαιτούμενου όγκου και του σκοπού της υπηρεσίας.». Το σημείο 4.4b) καλύπτεται από το 4.4.a).</p> <p>Η τροποποίηση του σημείου 4.4.c) και η διαγραφή του σημείου d) συνίσταται για ευθυγράμμιση με τις πρόνοιες του NCDR, άρθρο 37(4) όπου αναφέρεται «Following market results of local services, system operators shall publish, no later than one day after the service is procured, at least the aggregated, and anonymised, if required pursuant to paragraph 5, information on offered and selected bids for local services, such as volume per direction and time period and the resulting cost, volumes affected by temporary limits applied pursuant to Article 50 and by the process referred to in Article 48(3) and activated volumes of flexible connection agreements, if applicable».</p>

13	ΔΣΔ	Παράγραφος 5.1	Σελίδα 5	<p>5.1. Ζητήματα του Συστήματος Διανομής</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαχείριση Συμφόρησης - Διαχείριση προβλημάτων τάσης <p>με στόχο την μείωση ή αναβολή της ανάγκης αναβάθμισης ή επέκτασης του δικτύου ή για την παροχή λύσης μέχρι την ολοκλήρωση του έργου αναβάθμισης ή επέκτασης.</p>	<p>Σε συνέχεια των σχολίων 2,5,6 πρέπει να διαγραφούν τα σημεία που αναφέρονται στις τεχνικές απώλειες και την αξιοπιστίας της προσφερόμενης υπηρεσίας.</p> <p>Έχει προσαρμοστεί το λεκτικό ώστε να ευθυγραμμίζεται με τον NCDR, σημείο (19) του προοιμίου, όπου αναφέρεται «(19) Local services can be used to alleviate or postpone the need to reinforce or expand the grid in order to solve congestion or voltage issues, or to provide a solution until a decided grid reinforcement project is completed, enabling a more efficient use of the system as well as the connection of additional generation and/or demand capacity.»</p>
14	ΔΣΔ	Παράγραφος 5.2	Σελίδα 5	<p>2^ο σημείο</p> <p>Απόκριση Ζήτησης: αναφέρεται στη συμμετοχή τελικών πελατών, τόσο ανεξάρτητα όσο και μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, οι οποίοι είναι συνδεδεμένοι στο σύστημα διανομής.</p>	<p>Διαγραφή πιθανόν λανθασμένης αναφοράς.</p>
15	ΔΣΔ	Παράγραφος 5.2	Σελίδα 5	<p>Τελευταίο σημείο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Φορτία ηλεκτροκίνησης: διαχείριση της ισχύος φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, τα οποία είναι συνδεδεμένα στα σημεία επαναφόρτισης και ενδεχόμενη παροχή ισχύος από τα ηλεκτρικά οχήματα προς το δίκτυο (V2G). <p>Άλλα ευέλικτα φορτία</p>	<p>Προσθήκη για συμπερίληψη γενικότερων ευέλικτων φορτίων πέραν των φορτίων ηλεκτροκίνησης. Π.χ. HVAC, heat-pumps, chillers, αφαλατώσεις, κλπ.</p>
16	ΔΣΔ	Παράγραφος 5.3	Σελίδες 5-6	<p>Εισήγηση για τις ακόλουθες προσαρμογές:</p> <p>5.3. Υπηρεσίες Ευελιξίας</p> <p>Στο επίπεδο Συστήματος Διανομής, οι Υπηρεσίες Ευελιξίας μπορούν να τυποποιηθούν σε τρεις βασικές κατηγορίες, οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες διαχείρισης συμφορήσεων και προβλημάτων τάσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανοδική ευελιξία: Η ικανότητα ενός πόρου να αυξήσει την ενεργό ή άεργο ισχύ έγχυσης ή να μειώσει την ενεργό ή άεργο ισχύ απορρόφησης του, κατόπιν εντολής του ΔΣΔ, εντός καθορισμένου χρόνου απόκρισης. Απαιτείται από τον Πάροχο να ανταποκριθεί στις εντολές του ΔΣΔ με συγκεκριμένη ενέργεια (kWh) σε ορισμένη περίοδο ενεργοποίησης. - Καθοδική ευελιξία: Η ικανότητα ενός πόρου να μειώσει την ενεργό ή άεργο ισχύ έγχυσης ή να αυξήσει την ενεργό ή άεργο ισχύ απορρόφησης του, κατόπιν εντολής του ΔΣΔ. Απαιτείται από τον Πάροχο να ανταποκριθεί στις εντολές του ΔΣΔ με συγκεκριμένη ενέργεια (kWh) σε ορισμένη περίοδο ενεργοποίησης. - Διαθεσιμότητα Ισχύος: προϊόν με το οποίο ο Πάροχος δεσμεύει συγκεκριμένη ισχύ (kW) ως διαθέσιμη για ενεργοποίηση από τον ΔΣΔ όταν απαιτείται, χωρίς απαραίτητα να ενεργοποιείται σε κάθε 	<p>Οι προσαρμογές αφορούν περιορισμό των αναγκών στην διαχείριση συμφόρησης και προβλημάτων τάσης, συμβατό με τα προηγούμενα σχόλια και τις πρόνοιες του NCDR.</p> <p>Έχει διαγραφεί η «Παροχή Αέργου Ισχύος» ως προϊόν, και έχει περιληφθεί στους ορισμούς της Ανοδικής και Καθοδικής Ευελιξίας.</p> <p>Οι υπόλοιπες προσαρμογές αφορούν αναγκαίες λεκτικές διορθώσεις.</p>

				περίπτωση. Δύναται να είναι ανοδική ή καθοδική. -	
17	ΔΣΔ	Παράγραφος 5.3 Πίνακες 1 και 2	Σελίδα 6	<p>Προσαρμογές στον Πίνακα 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαγραφή των στηλών «Μείωση Απωλειών» και «Ποιότητα Ενέργειας» - Προσθήκη νέας στήλης «Ρύθμιση τάσης μέσω αέργου ισχύος» <p>Προσαρμογές στον Πίνακα 2:</p> <p>Οι 4 στήλες της 1^η γραμμής που αφορούν τις υπηρεσίες, να αλλάξουν σε:</p> <p>Ανοδική ευελιξία ενεργού ισχύος Καθοδική ευελιξία ενεργού ισχύος Ανοδική ευελιξία αέργου ισχύος Καθοδική ευελιξία αέργου ισχύος</p> <p>Επιπρόσθετα, το περιεχόμενο των δύο Πινάκων, περιέχει αλληλεπικαλύψεις, ασάφειες, και ασυνεπείς αναφορές.</p>	<p>Πίνακας 1: Όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενα σχόλια, σε ευθυγράμμιση με το NCDR οι υπηρεσίες οι στόχοι των Τοπικών Υπηρεσιών Ευελιξίας είναι η διαχείριση συμφορήσεων και επίλυση προβλημάτων τάσης.</p> <p>Πίνακας 2: Σε συνέχεια του σχολίου 16, οι 4 στήλες της 1^η γραμμής που αφορούν τις υπηρεσίες, πρέπει να αλλάξουν σε: Ανοδική ευελιξία ενεργού ισχύος Καθοδική ευελιξία ενεργού ισχύος Ανοδική ευελιξία αέργου ισχύος Καθοδική ευελιξία αέργου ισχύος</p>
18	ΔΣΔ	Παράγραφοι 5.3 και 5.4	Σελίδα 7	<p>Προτείνονται οι ακόλουθες προσαρμογές:</p> <p style="text-align: center;">5.3. Τυποποιημένες Υπηρεσίες Ευελιξίας</p> <p>Στο επίπεδο Συστήματος Διανομής, οι Υπηρεσίες Ευελιξίας μπορούν να τυποποιηθούν σε τέσσερις βασικές κατηγορίες, οι οποίες δύνανται να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα συμφόρησης και τάσης:</p> <p>α. Ο ΔΣΔ οφείλει να τηρεί Μητρώο Ευέλικτων Παρόχων οι οποίοι θα έχουν δικαίωμα παροχής Υπηρεσιών Ευελιξίας και θα αποζημιώνονται για αυτή. Οι Υπηρεσίες Ευελιξίας αφορούν στην υποστήριξη του συστήματος και παρέχονται από καταναμημένους πόρους — παραγωγή, αποθήκευση ή απόκριση ζήτησης — οι οποίοι προσαρμόζουν την έγχυση ή την απορρόφηση ισχύος/ενέργειάς τους για να καλύψουν τις τοπικές ανάγκες του συστήματος.</p> <p>β. Στο Μητρώο έχουν δικαίωμα εγγραφής οι Καταναμημένες Μονάδες Παραγωγής, τα Συστήματα Απόκρισης Ζήτησης, τα Συστήματα Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και οι ΦΟΣΕ που εκπροσωπούν τις ανωτέρω Μονάδες. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Ευέλικτων Παρόχων έχουν οι Πάροχοι που πληρούν τα κριτήρια που τίθενται από τον ΔΣΔ, βάσει της Παραγράφου 4.2.3 Διαδικασία και απαιτήσεις έγκρισης Παρόχου Υπηρεσιών Ευελιξίας</p> <p>5.4. Προέγκριση, Επικύρωση, και Τεχνικές Απαιτήσεις Τυποποιημένων Προϊόντων Ευελιξίας</p> <p>Για κάθε Τυποποιημένο Προϊόν Ευελιξίας που θα εγκριθεί από τη</p>	<p>Η προσαρμογή του τίτλου κρίνεται απαραίτητη για συνεκτική αναφορά με το περιεχόμενο της παραγράφου. Η διαγραφή στην 1^η παράγραφο είναι συμβατή με τα προηγούμενα σχόλια και τις πρόνοιες του NCDR.</p> <p>Η διαγραφή στο σημείο α. είναι απαραίτητη για τη συνοχή του περιεχομένου αφού τα τεχνικά χαρακτηριστικά παρατίθενται στην Παράγραφο 5.4</p> <p>Η προσαρμογή στο σημείο β. είναι απαραίτητη αφού πρέπει οι Πάροχοι να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια που θα τεθούν με την προτεινόμενη νέα παράγραφο 4.2.3 Διαδικασία και απαιτήσεις έγκρισης Παρόχου Υπηρεσιών Ευελιξίας, που αναφέρεται στο σχόλιο 8.</p> <p>Η διαγραφή του σημείου γ. είναι απαραίτητη για τη συνοχή του περιεχομένου αφού τα τεχνικά χαρακτηριστικά παρατίθενται στην Παράγραφο 5.4</p> <p>Η διαγραφή του σημείου δ. είναι απαραίτητη για τη συνοχή του περιεχομένου αφού η τήρηση κριτηρίων από τους Παρόχους καλύπτεται από το προσαρμοσμένο σημείο β.</p> <p>Η προσαρμογή της Παραγράφου 5.4 είναι απαραίτητη για τη συνοχή του περιεχομένου αφού η διαδικασία προέγκρισης ή επικύρωσης θα καθορίζεται λεπτομερώς στην Παράγραφο 4.2.4 Απαιτήσεις για</p>

				<p>ΡΑΕΚ, ο ΔΣΔ οφείλει να εφαρμόζει διαδικασία προέγκρισης ή επικύρωσης ως καθορίζεται στην Παράγραφο 4.2.4 Απαιτήσεις για έγκριση και επικύρωση προϊόντων.</p> <p>Για κάθε προϊόν πρέπει να πρέπει να πληρούνται οι τεχνικές απαιτήσεις, όπως καθορίζονται στην Παράγραφο 4.2.2 Πίνακας ισοδυναμιών και διαδικασιών για απλοποίηση της διαδικασίας προέγκρισης</p>	<p>έγκριση και επικύρωση προϊόντων και οι τεχνικές απαιτήσεις, θα καθορίζονται λεπτομερώς στην Παράγραφο 4.2.2 Πίνακας ισοδυναμιών και διαδικασιών για απλοποίηση της διαδικασίας προέγκρισης.</p> <p>Τέλος, η προσαρμογή του Τίτλου της Παραγράφου 5.4 προκύπτει από τις υπόλοιπες αλλαγές.</p>
19	ΔΣΔ	Παράγραφος 6.1 Σημεία 1,3,5,8,9,10	Σελίδα 7	<p>Εισήγηση για προσαρμογή:</p> <p>1. Στις περιπτώσεις όπου ο ΔΣΔ εντοπίζει ανάγκη ενίσχυσης ή επέκτασης του Συστήματος (CONV) για την αντιμετώπιση συμφόρησης, οφείλει να εξετάζει εναλλακτικές λύσεις χρήσης ευελιξίας (ALTER) ή συνδυασμό αυτών. Οι περιπτώσεις αυτές θα επιλέγονται στη βάση κριτηρίων που θα καθοριστούν από τον ΔΣΔ.</p> <p>3. Στην περίπτωση που η λύση ευελιξίας προκρίνεται ως οικονομικότερη, το κόστος προμήθειας των υπηρεσιών αναγνωρίζεται πλήρως ως λειτουργική δαπάνη (OPEX), δυνάμει των προβλέψεων της Ρυθμιστικής Απόφασης ΑΡ. 01/2021. Ως οικονομικότερη, στην παρούσα παράγραφο, κρίνεται η λύση ευελιξίας που παρουσιάζει χαμηλότερο ισοδύναμο ανηγμένο κόστος, έναντι της συμβατικής επένδυσης.</p> <p>5. Ως Καθαρό Όφελος ορίζεται η θετική διαφορά μεταξύ της καθαρής παρούσας αξίας της συμβατικής επένδυσης και της εναλλακτικής επένδυσης με προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας.</p> <p>8. Η επιτυχής παροχή της υπηρεσίας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της συμφόρησης αποδεικνύεται μέσω της αξιολόγησης τεχνικών δεικτών που εγκρίνονται και αξιολογούνται από την ΡΑΕΚ, κατόπιν εισήγησης του ΔΣΔ. Ενδεικτικοί δείκτες παρατίθενται στο σημείο 10.</p> <p>9. Οι δαπάνες που αφορούν στο κόστος προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας εντάσσονται στις μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες, όπως αυτές ορίζονται στη Ρυθμιστική Απόφαση 01/2021 (Κ.Δ.Π. 357/2021).</p> <p>10. Σε περίπτωση κατά την οποία διακοπεί η προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας με στόχο την αναβολή της επένδυσης και δρομολογηθεί εκ νέου η επένδυση στο σύστημα εντός της περιόδου των πέντε (5) ετών, χωρίς την προηγούμενη σαφή αιτιολόγηση της ανάγκης επαναφοράς</p>	<p>1. Απαιτείται η εισαγωγή κριτηρίων επιλογής των περιπτώσεων στις οποίες θα εξετάζεται η προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας, ώστε η αξιολόγηση να είναι επωφελής και αποδοτική χωρίς δυσανάλογο -του οφέλους- κόστος. Επιπλέον, δεν πρέπει να αποκλείεται ο συνδυασμός αυτών όταν συνολικά είναι βέλτιστος, γι'αυτό προσαρμόστηκαν οι ορολογίες CAPEX και OPEX στις γενικότερες CONV (conventional) και ALTER (alternative), αντίστοιχα</p> <p>3. Δεν είναι κατανοητός ο όρος «εξαιρούμενη λειτουργική δαπάνη». Από το σημείο 9 θεωρούμε ότι η αναγνώριση των λειτουργικών δαπανών για την προμήθεια της ενέργειας είναι δεδομένη. Είναι επίσης σύνηθες κίνητρο η αναγνώριση των δαπανών σε υπηρεσίες ευελιξίας ως κατ'εξάιρεση κεφαλαιουχικές δαπάνες (CAPEX). Το σημείο αυτό πρέπει να αποσαφηνιστεί.</p> <p>Η εισαγωγή κατωφλίου 30% έχει αντίθετο αποτέλεσμα από την επιθυμητή κινητροδότηση για χρήση της προμήθειας ευελιξίας. Η λύση ευελιξίας πρέπει να προκρίνεται έναντι της συμβατικής επένδυσης όταν είναι απλά οικονομικότερη, εκτός αν τεκμηριώνεται η εισαγωγή κατωφλίου. Αν δεν αναγνωρισθεί η δαπάνη προμήθειας ευελιξίας ως κατ'εξάιρεση κεφαλαιουχική δαπάνη (ως αναφέρεται στην τεκμηρίωση του σημείου 3 πιο πάνω), γίνεται εισήγηση όπως το 30% αποδοθεί στον ΔΣΔ ως επιπλέον επιβράβευση/κίνητρο, όπως η εισήγηση στο σχόλιο 20 πιο κάτω. Η προσθήκη της φράσης «ισοδύναμο ανηγμένο» είναι απαραίτητη ώστε να συγκρίνονται όμοια μεγέθη.</p> <p>5. Απαραίτητες λεκτικές προσαρμογές ως αποτέλεσμα των προηγούμενων σχολίων.</p> <p>8. Απαραίτητη συμπλήρωση ώστε να αποσαφηνίζεται ότι οι δείκτες του Παραρτήματος είναι ενδεικτικοί, όπως αναφέρεται στο σημείο 10.</p>

				της επένδυσης από πλευράς ΔΣΔ, συνεπάγεται ποινή στον ΔΣΔ ίση με το 50% του εσόδου από το κίνητρο αναβολής επενδύσεων κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Νοείται ότι για αιτίες που είναι εκτός του ελέγχου του ΔΣΔ, όπως η μη διαθεσιμότητα ή επάρκεια ευέλικτων πόρων, η σαφής αιτιολόγηση θα προκύπτει από τις απαιτήσεις πληροφόρησης της Παραγράφου 4.4.	9. Οι εν λόγω δαπάνες εξαρτώνται άμεσα από την αγορά και πρέπει να εξεταστεί η συμπερίληψη τους στις μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες. 10. Η προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας που προσφέρονται σε βασισμένες στην αγορά διαδικασίες δεν είναι εγγυημένη. Αντίθετα, η διαθεσιμότητα πόρων ευελιξίας είναι εκτός ελέγχου του ΔΣΔ και, ως εκ τούτου, όχι μόνο δεν θα πρέπει να τιμωρείται για την αδυναμία προμήθειας υπηρεσιών ευελιξίας, αλλά δεν πρέπει να απαιτείται επιπλέον αιτιολόγηση αφού η πληροφόρηση περιλαμβάνεται στις πρόνοιες της Παραγράφου 4.4.
20	ΔΣΔ	Παράγραφος 6.2	Σελίδα 8	1. Εισήγηση για προσαρμογή: Το συνολικό δικαίωμα επιβράβευσης του ΔΣΔ καθορίζεται ως: $B_{tot} = \alpha \times Net_Benefit * 1,3$ 2. $B_t = st \times B_{tot} = st \times \alpha \times \max\{0, NPVCONV - NPVALTER\}$	1. Σε συνέχεια του σχολίου 19: αντί της εισαγωγής κατωφλίου 30% για την πρόκριση της λύσης ευελιξίας έναντι της συμβατικής επένδυσης, αυτό να αποδοθεί στον ΔΣΔ ως επιπλέον επιβράβευση/κίνητρο. 2. Αναγκαία διόρθωση σύμφωνα με το σχόλιο 19, σημείο 1.
21	ΔΣΔ	Παράγραφος 9	Σελίδα 9	9.Μεταβατικές Διατάξεις Πριν την πλήρη λειτουργία της προμήθειας Υπηρεσιών Ευελιξίας με βασισμένες στην αγορά διαδικασίες, σύμφωνα με την οδική χάρτη που θα εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ στη βάση του σημείου 6 της Ρυθμιστικής Απόφασης, ο ΔΣΔ δύναται να διενεργεί πιλοτικούς έργα και διαγωνισμούς για συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές με απλοποιημένες διαδικασίες, κατόπιν σχετικής έγκρισης της ΡΑΕΚ.	Σε συνέχεια του Σχολίου 3 (νέο σημείο 6), κρίνεται απαραίτητο να αναφερθεί ότι η μετάβαση θα είναι σταδιακή σύμφωνα με οδική χάρτη που θα εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ.
22	ΔΣΔ	Παράγραφος 10	Σελίδες 8-10	Γενικό Σχόλιο. Σε συνέχεια του σχολίου 11 όπου αναφέρεται ότι «Επιπρόσθετα, η διαθεσιμότητα σε πραγματικό χρόνο δεν θα καταστεί εφικτή πριν την ολοκλήρωση του έργου AMI με ανάκτηση μετρητικών δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, και την παρατηρησιμότητα του Δικτύου Διανομής με εκσυγχρονισμό των Υ/Σ Διανομής σε τηλεμετρούμενους, το Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο Διανομής, μεγάλα έργα που υλοποιούνται σταδιακά.»: Παρότι οι δείκτες που παρατίθενται για την παρακολούθηση του βαθμού συμφόρησης του Συστήματος Διανομής είναι ενδεικτικοί, αποκαλύπτουν τα προαπαιτούμενα και προϋποθέσεις που χρειάζονται για την προμήθεια Υπηρεσιών Ευελιξίας. Ο δείκτης 10.1 απαιτεί την παρακολουθησιμότητα σε πραγματικό χρόνο της φόρτισης του μετασχηματιστή MT/XT ή αναχώρησης XT. Διανομής, δυνατότητα που θα υπάρχει μόνο σε ένα ποσοστό τηλεμετρούμενων Υ/Σ Διανομής. Το εν λόγω έργο υλοποιείται σταδιακά και θα χρειαστούν αρκετά χρόνια ώστε να υπάρξει η κρίσιμη μάζα που απαιτείται για την επίτευξη επαρκούς παρατηρησιμότητας.	-

				Το πιο πάνω σχόλιο ισχύει και για τον δείκτη 10.2 που απαιτεί την παρακολουθησιμότητα σε πραγματικό χρόνο της τάσης των ζυγών MT και XT.	
1	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Γενικές αρχές	Σελ. 4, παρ. 3.1-3.5	Να αντικατασταθούν οι αόριστες ή προαιρετικές διατυπώσεις («δύναται», «μπορεί», «ενδεικτικοί πίνακες») με δεσμευτικούς κανόνες, ελάχιστες προδιαγραφές και σαφή χρονοδιαγράμματα. Να περιληφθούν υποχρεωτικά: ορισμός προϊόντων, κανόνες προεπιλογής, baseline/μέτρηση-επαλήθευση, εκκαθάριση, κυρώσεις μη διαθεσιμότητας, διαδικασία ενστάσεων, δημοσίευση δεδομένων και κανόνες προστασίας εμπιστευτικών πληροφοριών.	Το ίδιο το Προσχέδιο αναφέρει ότι η προμήθεια πρέπει να είναι ανοικτή, διαφανής, αμερόληπτη και βασισμένη στην αγορά. Η ασάφεια αυξάνει τον ρυθμιστικό κίνδυνο για παρόχους και καταναλωτές, περιορίζει τη συμμετοχή και μπορεί να οδηγήσει σε διακριτική μεταχείριση. Η τεχνολογική ουδετερότητα προϋποθέτει κανόνες που είναι γνωστοί εκ των προτέρων.
2	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Χρόνος εφαρμογής κανόνων ευελιξίας στην Κύπρο	Σελ. 1-2 Απόφαση σημεία 2-5 Άρθρο 50 N.130(I)/2021	Η Ρυθμιστική Απόφαση πρέπει να προβλέπει δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ενδιάμεσες υποχρεώσεις του ΔΣΔ.	Η προθεσμία ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ήταν η 31.12.2020.
3	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Μεταβατικές διατάξεις - ενδιάμεσο πλαίσιο για καταναλωτές	Σελ. 8, παρ. 9	Η παρ. 9 να αντικατασταθεί/ενισχυθεί ώστε, μέχρι την πλήρη λειτουργία του Flexibility Procurer, να ισχύει άμεσα ενδιάμεσο πλαίσιο συμμετοχής καταναλωτών και σωρευτικών εκπροσώπων. Το ενδιάμεσο πλαίσιο να επιτρέπει πιλοτικές και εμπορικές προμήθειες σε συγκεκριμένες περιοχές, απλοποιημένο μητρώο, τυποποιημένη σύμβαση, ελάχιστα δεδομένα μετρητών, αποζημίωση για επαληθευμένη διαθεσιμότητα/ενεργοποίηση και πρόσβαση σε διαδικασία ενστάσεων.	Η υφιστάμενη διατύπωση επιτρέπει μόνο πιλοτικούς διαγωνισμούς, χωρίς δικαιώματα/υποχρεώσεις των καταναλωτών στο μεσοδιάστημα. Αυτό αφήνει ανενεργή την απόκριση ζήτησης ακριβώς όταν μπορούν να συμμετάσχουν φορτία όπως αντλίες, αφαλάτωση, ψύξη, θερμοσίφωνες, data centers, παγοκυψέλλες, fuel cells και ηλεκτροκίνηση.
4	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Πλατφόρμα υπηρεσιών ευελιξίας - υποχρεωτικότητα και χρονοδιάγραμμα	Σελ. 4, παρ. 3.5 Σελ. 5, παρ. 4.2	Η πλατφόρμα να μην είναι προαιρετική. Να προβλεφθεί ότι ο ΔΣΔ υποχρεούται να διαθέσει: (α) δημόσιο χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης, (β) δοκιμαστικό περιβάλλον/sandbox, (γ) μητρώο παρόχων και πόρων, (δ) ηλεκτρονική υποβολή/αξιολόγηση προσφορών, (ε) λειτουργίες dispatch, settlement και αναφορών, και (στ) API/τυποποιημένη εξαγωγή δεδομένων. Ενδεικτικά: roadmap εντός 1 μηνός από την τελική PA, beta version εντός 6-9 μηνών και πλήρους παραγωγική λειτουργία εντός 10-12 μηνών.	Η πλατφόρμα είναι αναγκαία για ίση πρόσβαση, μειωμένο κόστος συναλλαγών και αποφυγή διακριτικής επικοινωνίας με επιλεγμένους παρόχους. Σε άλλες αγορές χρησιμοποιούνται κοινές ψηφιακές πλατφόρμες/marketplaces για προμήθεια, προσφορές, dispatch και settlement. Υπάρχουν και off the shelf λύσεις.
5	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Πρόσβαση πλατφόρμας σε τρίτους συμβούλους/μελετητές	Σελ. 5, παρ. 4.2 Σελ. 5, παρ. 4.5	Να προστεθεί ότι η πλατφόρμα και τα μη εμπιστευτικά δεδομένα της θα είναι διαθέσιμα όχι μόνο σε Παρόχους αλλά και σε εξουσιοδοτημένους τρίτους, όπως μελετητές, σύμβουλοι, ESCOs και τεχνικοί εκπρόσωποι πελατών. Η πρόσβαση σε εξατομικευμένα στοιχεία πελάτη να γίνεται με ηλεκτρονική εξουσιοδότηση/mandate του πελάτη, audit trail και συμμόρφωση με GDPR.	Οι καταναλωτές χρειάζονται εξειδικευμένη τεχνική και οικονομική συμβουλή για να αξιολογήσουν αν συμφέρει η συμμετοχή, ποια επένδυση απαιτείται και πώς διαμορφώνεται το baseline. Χωρίς πρόσβαση τρίτων, οι πελάτες δεν μπορούν να λάβουν ορθή ανεξάρτητη συμβουλή.
6	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους,	Συχνότητα και περιεχόμενο δημοσιεύσεων ΔΣΔ	Σελ. 4, παρ. 3.2 Σελ. 5, παρ. 4.4 Σελ. 8, παρ. 7	Να οριστεί ότι ο ΔΣΔ δημοσιεύει, το αργότερο κάθε μήνα και όχι απλώς «εκ των προτέρων», τις ανάγκες ευελιξίας και τα αποτελέσματα. Η ελάχιστη δημοσίευση να περιλαμβάνει: περιοχή/ζώνη και επίπεδο τάσης, feeder/υποσταθμό όπου επιτρέπεται, είδος προβλήματος, MW/MWh, χρονικά διαστήματα, response time, διάρκεια, ελάχιστο μέγεθος, μεθοδολογία, αποδεκτές και απορριφθείσες προσφορές,	Στη Μεγάλη Βρετανία προωθείται συχνότερη, συλλογή/δημοσίευση procurement και dispatch data, επειδή ο ετήσιος κύκλος δεν αρκεί για γρήγορες αγορές ευελιξίας. Άλλοι ΔΣΔ δημοσιεύουν requirements δύο φορές τον χρόνο και μηνιαίες/βραχυπρόθεσμες προσκλήσεις για operational

	Ινστιτούτο Κύπρου			clearing price (ή pay as bid), ενεργοποιήσεις, απόδοση και πληρωμές.	προϊόντα. Η Ολλανδική GOPACS δημοσιεύει πληροφορίες τρεχουσών και ιστορικών αναγκών redispatch.
7	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Price caps - πεδίο εφαρμογής και σχέση με την Αγορά	Σελ. 5, παρ. 4.1	Να διευκρινιστεί ρητά εάν τα price caps αφορούν μόνο τις δημοπρασίες υπηρεσιών ευελιξίας του ΔΣΔ ή εάν η ΡΑΕΚ προτίθεται να τα επεκτείνει και στην Αγορά Ηλεκτρισμού/χονδρεμπορική αγορά/αγορά εξισορρόπησης. Εάν αφορά οποιαδήποτε ευρύτερη αγορά, απαιτείται ξεχωριστή νομική βάση, αιτιολόγηση και διαβούλευση. Για την ευελιξία, τα caps πρέπει να είναι προσωρινά, προϊόν- και περιοχή-ειδικά, τεχνολογικά ουδέτερα, δημοσιευμένα εκ των προτέρων και μη αναδρομικά.	Η επιβολή ανώτατων τιμών μπορεί να προστατεύσει τους καταναλωτές, αλλά μπορεί επίσης να αποτρέψει συμμετοχή και να μειώσει ρευστότητα εάν οριστεί κάτω από το κόστος παρόχων. Η διατύπωση του Προσχεδίου δεν εξηγεί το πεδίο εφαρμογής, τα κριτήρια ή τον τρόπο αναθεώρησης των caps.
8	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Μεθοδολογία καθορισμού price caps	Σελ. 5, παρ. 4.1 Σελ. 7-8, παρ. 6.1-6.2	Να προστεθεί μεθοδολογία: το ανώτατο τίμημα ανά προϊόν/ζώνη να βασίζεται σε ανάλυση κόστους-οφέλους και avoided cost. Ελάχιστα στοιχεία: NPV συμβατικής ενίσχυσης, κόστος/διάρκεια αναβολής, αναμενόμενες ώρες ενεργοποίησης, ποσότητα MW/MWh, επίδραση σε περικοπές ΑΠΕ, απώλειες, ποιότητα τάσης, SAIDI/SAIFI, WACC/χρόνος αναφοράς, κόστος μη εξυπηρετούμενης ενέργειας και εύλογο περιθώριο αβεβαιότητας. Η ΡΑΕΚ να δημοσιεύει φύλλο υπολογισμού ή συνοπτικό μοντέλο.	Σε ώριμες πρακτικές, οι ceiling prices συνδέονται με CBA/κόστος εναλλακτικής ενίσχυσης και με τοπικές συνθήκες. Έτσι αποφεύγεται αυθαίρετη διοικητική τιμολόγηση και διασφαλίζεται ότι η ευελιξία παραμένει φθηνότερη για τον τελικό καταναλωτή από τη συμβατική λύση δικτύου.
9	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Έλλειψη ανταγωνισμού - ορισμός και έλεγχος κρατικών ενισχύσεων	Σελ. 5, παρ. 4.1 Σελ. 8, παρ. 7	Να οριστεί ποσοτικά τι σημαίνει «έλλειψη ανταγωνισμού». Ενδεικτικά: λιγότεροι από 3 ανεξάρτητοι προεπιλεγμένοι προσφέροντες ανά ζώνη/προϊόν, bid cover ratio μικρότερο από 1,5x της ανάγκης, ΗΗΙ πάνω από προκαθορισμένο όριο, δεσπάζον μερίδιο ενός παρόχου, επαναλαμβανόμενη μοναδική προσφορά ή συμπεριφορά μη ανταγωνιστικών προσφορών. Πριν από pay-as-bid, caps, διμερείς συμβάσεις ή παρέκκλιση από market-based procurement, η ΡΑΕΚ να ζητά γνώμη από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και, όπου σχετικό, από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού.	Η αόριστη επίκληση «έλλειψης ανταγωνισμού» δημιουργεί νομικό και εμπορικό κίνδυνο. Μηχανισμοί που χρηματοδοτούνται μέσω ρυθμιζόμενων χρεώσεων ή παρέχουν επιλεκτικό πλεονέκτημα πρέπει να είναι συμβατοί με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και να τεκμηριώνονται πριν εφαρμοστούν.
10	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Συμμετοχή μεταξύ καταναλωτών / P2P / ενεργειακός διαμοιρασμός	Σελ. 4, παρ. 3.3 Σελ. 7, παρ. 5.3	Να προστεθεί ρητή πρόνοια ότι επιτρέπεται η συμμετοχή ενεργών πελατών μεταξύ τους, μέσω P2P σχημάτων, ενεργειακών κοινοτήτων, collective self-consumption ή/και σωρευτικής εκπροσώπησης, εφόσον τηρούνται οι κανόνες μέτρησης, εξισορρόπησης, χρεώσεων δικτύου και προστασίας καταναλωτή. Η συμμετοχή δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο σε μεγάλους αδειοδοτημένους παρόχους.	Το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναγνωρίζει ενεργούς πελάτες, σωρευτική εκπροσώπηση, ενεργειακές κοινότητες και, μετά τη μεταρρύθμιση του 2024, ρητό δικαίωμα ενεργειακού διαμοιρασμού. Η τοπική ευελιξία μπορεί να ενισχυθεί ουσιαστικά όταν μικροί καταναλωτές συνδυάζουν πόρους στην ίδια περιοχή/ζώνη συμφόρησης.
11	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Επιλέξιμες τεχνολογίες - τεχνολογική ουδετερότητα	Σελ. 5-7, παρ. 5.2-5.3 Πίνακας 2	Να αναδιατυπωθεί η παρ. 5.2 ώστε να μην περιέχει κλειστό κατάλογο τεχνολογιών. Επιλέξιμος πρέπει να είναι κάθε πόρος που είναι μετρήσιμος, ελέγξιμος, επαληθεύσιμος, διαθέσιμος εντός του απαιτούμενου χρόνου και δεν υποβαθμίζει την ασφάλεια ή την κύρια υπηρεσία του πελάτη. Να προστεθούν ρητά: μονάδες αφαλάτωσης, αντλιοστάσια/ύδρευση/άρδευση/λύματα, data centers και UPS/BESS, ψυκτικές εγκαταστάσεις, παγοκυψέλες/thermal storage, HVAC/αντλίες θερμότητας, ηλεκτρικοί/ηλιακοί θερμοσίφωνες με τηλεχειριζόμενη ηλεκτρική αντίσταση, ripple control, οδικός φωτισμός/dimming, EV smart charging/V2G, βιομηχανικά φορτία, μικροδίκτυα και BTM αποθήκευση. Βλ. Παράρτημα Α του παρόντος.	Ο Πίνακας 2 του Προσχεδίου αφήνει εκτός μεγάλες πηγές ευελιξίας στην Κύπρο, ιδίως φορτία με θερμική/υδραυλική αδράνεια. Η απόκριση ζήτησης δεν είναι μία τεχνολογία αλλά κατηγορία πόρων. Η τεχνολογική ουδετερότητα επιβάλλει κριτήρια απόδοσης αντί κλειστών λιστών.
12	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους,	Αναθεώρηση Πίνακα 1 - χρονικοί ορίζοντες προϊόντων	Σελ. 6, Πίνακας 1	Ο Πίνακας 1 να επεκταθεί ώστε να περιλαμβάνει: πολυετή/ετήσια προϊόντα αναβολής επενδύσεων, εποχικά προϊόντα (π.χ. καλοκαιρινή υπερπαραγωγή ΦΒ ή χειμερινά φορτία), μηνιαία προϊόντα, εβδομαδιαία, day-ahead, intraday και near-real-time/emergency προϊόντα. Να συνδεθούν τα προϊόντα όχι μόνο με συμφόρηση/απώλειες/ποιότητα, αλλά και με ταχύτερες	Οι ανάγκες του συστήματος διανομής έχουν διαφορετική προβλεψιμότητα και διάρκεια. Η διεθνής πρακτική κινείται από μακροπρόθεσμες προσκλήσεις σε month-ahead, day-ahead και ad hoc προϊόντα. Η Κύπρος χρειάζεται αντίστοιχη κλιμάκωση για να ενεργοποιήσει τόσο μεγάλους

	Ινστιτούτο Κύπρου			συνδέσεις, διαχείριση περικοπών ΑΠΕ, προγραμματισμένες/απρόβλεπτες εργασίες, υποστήριξη τάσης/άεργου ισχύος και βελτίωση αξιοπιστίας.	καταναλωτές όσο και οικιακά/μικρά φορτία. Αυτό θα μπορεί να γίνει με την δημιουργία της πλατφόρμας (δυναμικές διατιμήσεις και χρεώσεις).
13	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Κριτήρια επιλεξιμότητας - ελάχιστο μέγεθος και σωρευτική εκπροσώπηση	Σελ. 7, παρ. 5.3-5.4	Να καθοριστούν χαμηλά και αναλογικά ελάχιστα όρια ισχύος, με δυνατότητα aggregation πολλών μικρών πόρων. Για μικρούς πόρους να επιτρέπονται τυποποιημένα προφίλ/μετρητικές διατάξεις ή sub-metering όπου είναι τεχνικά επαρκές, με σαφή κανόνες baseline. Να απαγορευθούν δυσανάλογες απαιτήσεις τηλεμετρίας που αποκλείουν οικιακούς και μικρούς εμπορικούς καταναλωτές.	Η παρ. 5.4 αναθέτει κρίσιμα τεχνικά χαρακτηριστικά στον ΔΣΔ χωρίς ελάχιστη ρυθμιστική προστασία συμμετοχής. Εάν τα thresholds είναι υψηλά, η αγορά θα περιοριστεί σε λίγους μεγάλους πόρους και δεν θα αναπτυχθεί ανταγωνισμός.
14	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Σχέση με Κανόνες Αγοράς/Μεταφοράς και primacy/revenue stacking	Σελ. 2, σημεία 2-4 Σελ. 8, παρ. 7-8	Να περιληφθούν προσωρινοί και τελικοί κανόνες συντονισμού ΔΣΔ-ΔΣΜΚ: ποιος έχει προτεραιότητα ενεργοποίησης σε περίπτωση σύγκρουσης, πώς αποφεύγεται διπλή πληρωμή/διπλή δέσμευση του ίδιου πόρου, πώς επιτρέπεται revenue stacking όταν δεν υπάρχει σύγκρουση, και πώς ενημερώνεται ο προμηθευτής/υπεύθυνος εξισορρόπησης. Οι κανόνες να ισχύουν από το μεταβατικό στάδιο.	Η ευελιξία διανομής μπορεί να επηρεάσει την αγορά εξισορρόπησης, τη χονδρεμπορική θέση και την ασφάλεια συστήματος. Χωρίς primacy και data exchange, ένας πόρος μπορεί να ενεργοποιηθεί αντίθετα από τις ανάγκες του ΔΣΜ ή να προκαλέσει imbalance.
15	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Μηχανισμός κινήτρων ΔΣΔ - CBA, 30% κατώφλι και λάθος τύπου	Σελ. 7-8, παρ. 6.1-6.2	Να διορθωθεί ο τύπος στο τέλος της παρ. 6.2: εμφανίζεται ως $\max\{0, NPV_CAPEX - NPV_CAPEX\}$, ενώ πρέπει να είναι $\max\{0, NPV_CAPEX - NPV_OPEX\}$. (Στην εισαγωγή είναι σωστό) Να επανεξεταστεί το κατώφλι «κατ' ελάχιστον 30% χαμηλότερο κόστος», διότι μπορεί να αποκλείσει λύσεις ευελιξίας με θετικό καθαρό όφελος, optionality value ή μικρότερη υλοποιητική αβεβαιότητα. Να δημοσιευθεί αναλυτική μεθοδολογία CBA και να τεθεί ανεξάρτητος έλεγχος από τη ΡΑΕΚ πριν την ανάκτηση κινήτρου.	Η λανθασμένη μαθηματική διατύπωση μηδενίζει το κίνητρο. Το (αυθαίρετο) 30% ενδέχεται να αντιβαίνει στη λογική least-total-system-cost: ακόμη και μικρότερη διαφορά κόστους μπορεί να είναι συμφέρουσα εάν η ευελιξία αποφεύγει stranded assets, επιταχύνει συνδέσεις ή μειώνει περικοπές ΑΠΕ. Το ποσοστό 30% δεν πρέπει να αποτελεί απόλυτο όριο. Η αξιολόγηση λύσεων ευελιξίας πρέπει να γίνεται με βάση το συνολικό κόστος και όφελος για το σύστημα, περιλαμβανομένης της αποφυγής επενδύσεων δικτύου, της μείωσης περικοπών ΑΠΕ και της ταχύτερης σύνδεσης νέων έργων ή καταναλωτών.
16	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Δημοσίευση αποτελεσμάτων και προστασία εμπιστευτικότητας	Σελ. 5, παρ. 4.1, 4.4 Σελ. 8, παρ. 7	Τα αποτελέσματα να δημοσιεύονται με μεγαλύτερη λεπτομέρεια από «τιμή, ποσότητα, τεχνολογίες». Να περιλαμβάνουν ανώνυμα στοιχεία ανταγωνισμού, απορριφθείσες ποσότητες και λόγους απόρριψης, ποσοστά επιτυχούς ενεργοποίησης, μη παραδόσεις, συνολικές πληρωμές, επιπτώσεις σε συμφόρηση/τάση/απώλειες και ενημέρωση για μη επίτευξη KPI. Τα εμπορικά ευαίσθητα στοιχεία να προστατεύονται με ανωνυμοποίηση και χρονική υστέρηση όπου χρειάζεται.	Η διαφάνεια επιτρέπει στους παρόχους να αξιολογούν τη συμμετοχή τους, στη ΡΑΕΚ να ελέγχει κόστος και ανταγωνισμό, και στους καταναλωτές να γνωρίζουν εάν οι πληρωμές ευελιξίας μειώνουν πράγματι το συνολικό κόστος δικτύου. (Θα πρέπει να μπορεί να γίνει και ανεξάρτητος έλεγχος)
17	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Προστασία καταναλωτών και συμβατικοί όροι	Σελ. 5, παρ. 4.5 Σελ. 7, παρ. 5.3-5.4 Σελ. 8, παρ. 8-9	Να προστεθούν ελάχιστοι όροι προστασίας καταναλωτή: απλή ενημέρωση για κινδύνους/αμοιβές, δυνατότητα υπαναχώρησης/τερματισμού, κανόνες για ευάλωτους καταναλωτές, σαφής ευθύνη aggregators, δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα και στο baseline, γρήγορη επίλυση διαφορών και αποζημίωση μόνο για επαληθευμένη υπηρεσία χωρίς δυσανάλογες ποινές για μικρούς πόρους.	Η συμμετοχή μικρών καταναλωτών θα αποτύχει εάν το πλαίσιο είναι υπερβολικά τεχνικό ή μεταφέρει δυσανάλογο ρίσκο στον πελάτη. Η εμπιστοσύνη και η απλότητα είναι προϋπόθεση για ρευστότητα στην αγορά ευελιξίας.
18	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Τροποποίηση διατύπωσης παρ. 3.5/4.2 και 9 - προτεινόμενο κείμενο	Σελ. 4-5 και 8	Προτεινόμενη προσθήκη: «Ο ΔΣΔ υποχρεούται να αναπτύξει και να θέσει σε λειτουργία Πλατφόρμα Υπηρεσιών Ευελιξίας εντός δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της πλατφόρμας εφαρμόζεται ενδιάμεσο πλαίσιο προμήθειας ευελιξίας με τυποποιημένες διαδικασίες, μηνιαία	Η προσθήκη μετατρέπει την Απόφαση από αρχικό πλαίσιο αρχών σε εφαρμόσιμο ρυθμιστικό εργαλείο. Επίσης κλείνει το κενό του μεσοδιαστήματος και ευθυγραμμίζει τη δημοσίευση, την πλατφόρμα και τη συμμετοχή

	Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου			δημοσίευση αναγκών/αποτελεσμάτων και δυνατότητα συμμετοχής ενεργών πελατών, σωρευτικών εκπροσώπων, ενεργειακών κοινοτήτων και εξουσιοδοτημένων τεχνικών συμβούλων».	καταναλωτών.
19	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Αλληλεπίδραση μεταξύ τοπικής αγοράς ευελιξίας, χονδρεμπορικής αγοράς και αγοράς εξισορρόπησης – αποκλίσεις, ενεργειακή ουδετερότητα και πολλαπλή συμμετοχή πόρων	Σελ. 2, σημεία 2-4 Σελ. 5, παρ. 4.1-4.4 Σελ. 7, παρ. 5.3-5.4 Σελ. 8, παρ. 7-8	<p>Να προστεθεί ρητό πλαίσιο συντονισμού μεταξύ ΔΣΔ, ΔΣΜΚ, Προμηθευτών/Υπευθύνων Εξισορρόπησης (BRPs), Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦΟΣΕ) και Παρόχων Υπηρεσιών Ευελιξίας σχετικά με την επίδραση των ενεργοποιήσεων ευελιξίας στις θέσεις της Αγοράς Ηλεκτρισμού, στις αποκλίσεις συστήματος και στη δυνατότητα ταυτόχρονης συμμετοχής πόρων σε πολλαπλές αγορές.</p> <p>Ειδικότερα να καθορισθεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εάν οι ενεργοποιήσεις ευελιξίας του ΔΣΔ οδηγούν σε διόρθωση προγράμματος (schedule correction) ή σε μηχανισμό ενεργειακής ουδετερότητας (imbalance neutralisation), • πώς ενημερώνεται ο Προμηθευτής ή/και ο Υπεύθυνος Εξισορρόπησης, • πώς αντιμετωπίζονται οι αποκλίσεις που προκαλούνται από ενεργοποιήσεις τοπικής ευελιξίας, • πώς αποφεύγεται η διπλή ενεργοποίηση, διπλή αποζημίωση ή διπλή δέσμευση του ίδιου φυσικού πόρου, • εάν πόροι που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο διανομής αλλά συμμετέχουν ήδη στη χονδρεμπορική αγορά μέσω ΦΟΣΕ ή αυτοεκπροσώπησης δύνανται να συμμετέχουν ταυτόχρονα: <ul style="list-style-type: none"> ο στη χονδρεμπορική αγορά, ο στην αγορά εξισορρόπησης / ISP, ο και στην αγορά Υπηρεσιών Ευελιξίας του ΔΣΔ, • υπό ποιες προϋποθέσεις επιτρέπεται revenue stacking ή πολλαπλή συμμετοχή, • πώς αντιμετωπίζονται πιθανές συγκρούσεις μεταξύ ενεργοποιήσεων ΔΣΔ και υποχρεώσεων αγοράς ή εξισορρόπησης, • και ποιος φορέας έχει προτεραιότητα ενεργοποίησης σε περίπτωση αντικρουόμενων αναγκών. <p>Να προβλεφθεί επίσης ότι ενεργοποιήσεις τοπικής ευελιξίας από τον ΔΣΔ οι οποίες μεταβάλλουν την καθαρή κατανάλωση ή έγχυση ισχύος σε επίπεδο συστήματος κοινοποιούνται στον ΔΣΜΚ, ώστε να αξιολογείται εάν απαιτείται αντίστοιχη ενεργοποίηση εξισορρόπησης ή redispatch για τη διατήρηση της συνολικής ισορροπίας παραγωγής-ζήτησης.</p>	<p>Οι Υπηρεσίες Ευελιξίας βασίζονται σε σημείο αναφοράς λειτουργίας ή σε πρόγραμμα αγοράς (market schedule / baseline). Πολλοί από τους πόρους που αναφέρονται στο Προσχέδιο — όπως φορτία απόκρισης ζήτησης, net billing/net metering καταναλωτές, behind-the-meter αποθήκευση, EV charging και καταναλωμένες ΑΠΕ — εκπροσωπούνται στην Αγορά Ηλεκτρισμού από Προμηθευτές ως καθαρό φορτίο ή «αρνητικό φορτίο».</p> <p>Στην Κύπρο σημαντικός αριθμός έργων ΑΠΕ που είναι συνδεδεμένα στο δίκτυο διανομής συμμετέχουν ήδη ενεργά στη χονδρεμπορική αγορά είτε μέσω χαρτοφυλακίων ΦΟΣΕ είτε μέσω αυτοεκπροσώπησης. Ως εκ τούτου, οι πόροι αυτοί δεν αποτελούν αποκλειστικά «τοπικούς πόρους ευελιξίας» αλλά ενσωματώνονται ήδη σε προγράμματα αγοράς, θέσεις εξισορρόπησης και εμπορικές υποχρεώσεις.</p> <p>Συνεπώς, ενεργοποίηση ευελιξίας από τον ΔΣΔ μπορεί να μεταβάλει τη φυσική κατανάλωση ή έγχυση σε σχέση με το πρόγραμμα αγοράς του Προμηθευτή/BRP και να δημιουργήσει αποκλίσεις εξισορρόπησης ή ανάγκη redispatch σε επίπεδο συστήματος. Χωρίς σαφείς κανόνες συντονισμού μεταξύ ΔΣΔ, ΔΣΜΚ, ΦΟΣΕ, Προμηθευτών και Παρόχων Υπηρεσιών Ευελιξίας υπάρχει κίνδυνος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τεχνητών αποκλίσεων, • διπλής δέσμευσης ή διπλής χρήσης του ίδιου πόρου, • αντικρουόμενων ενεργοποιήσεων μεταξύ τοπικής ευελιξίας και εξισορρόπησης, • στρέβλωσης των τιμών εξισορρόπησης, • αβεβαιότητας σχετικά με τις ευθύνες BRP και τις διαδικασίες εκκαθάρισης, • και άδικης επιβάρυνσης Προμηθευτών ή τελικών καταναλωτών. <p>Απαιτείται επομένως σαφές πλαίσιο συντονισμού και ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ ΔΣΔ, ΔΣΜΚ και συμμετεχόντων της αγοράς, ιδιαίτερα ενόψει της αυξανόμενης συμμετοχής καταναλωμένων ΑΠΕ, αποθήκευσης και aggregators τόσο στη χονδρεμπορική αγορά όσο και στις υπηρεσίες ευελιξίας και εξισορρόπησης.</p>
20	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο	Ορισμός και επιχειρησιακή λειτουργία χαρτοφυλακίων ευελιξίας (flexibility portfolios / aggregation portfolios)	Σελ. 5-7, παρ. 5.2-5.4 Σελ. 7, παρ. 5.3-5.4	<p>Να καθορισθεί σαφώς το μοντέλο λειτουργίας και διαχείρισης χαρτοφυλακίων ευελιξίας (flexibility portfolios / aggregation portfolios), καθώς και οι κανόνες γεωγραφικής, τεχνικής και επιχειρησιακής ομαδοποίησης των πόρων.</p> <p>Ειδικότερα να διευκρινιστεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εάν ο διαχειριστής ή aggregator του χαρτοφυλακίου είναι υπεύθυνος για selfdispatch και εσωτερική κατανομή των εντολών ενεργοποίησης 	<p>Η αποτελεσματικότητα των Υπηρεσιών Ευελιξίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη γεωγραφική και ηλεκτρική θέση των πόρων στο δίκτυο διανομής. Σε αντίθεση με τη χονδρεμπορική αγορά ή την αγορά εξισορρόπησης, όπου η συνολική ενεργειακή ισορροπία είναι συχνά επαρκής, οι υπηρεσίες τοπικής ευελιξίας σχετίζονται άμεσα με</p>

	Κύπρου			<p>μεταξύ των επιμέρους πόρων,</p> <ul style="list-style-type: none"> • εάν το χαρτοφυλάκιο αντιμετωπίζεται από τον ΔΣΔ ως ενιαία οντότητα παροχής υπηρεσιών, • εάν τα χαρτοφυλάκια πρέπει να αποτελούνται από γεωγραφικά τοπικούς πόρους (π.χ. ίδιο feeder, υποσταθμός, επίπεδο τάσης ή ζώνη συμφόρησης), • εάν επιτρέπεται συνδυασμός διαφορετικών τεχνολογιών εντός του ίδιου χαρτοφυλακίου, • πώς αντιμετωπίζονται χαρτοφυλάκια που εκτείνονται σε πολλαπλά επίπεδα τάσης ή περιοχές δικτύου, • και ποιο είναι το ελάχιστο επίπεδο δικτυακής ορατότητας και ελέγχου που απαιτείται από τον ΔΣΔ. <p>Να διευκρινιστεί επίσης εάν οι ενεργοποιήσεις πραγματοποιούνται σε επίπεδο μεμονωμένου πόρου ή σε επίπεδο συνολικού χαρτοφυλακίου, με ευθύνη του aggregator για την επίτευξη του ζητούμενου αποτελέσματος.</p>	<p>συγκεκριμένα feeders, υποσταθμούς, επίπεδα τάσης ή περιοχές συμφόρησης.</p> <p>Η απουσία σαφών κανόνων για:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη δομή των χαρτοφυλακίων, • τη γεωγραφική συνάφεια των πόρων, • τον ρόλο του aggregator, • και τον τρόπο dispatch των επιμέρους οντοτήτων, <p>δημιουργεί αβεβαιότητα σχετικά με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • την επιχειρησιακή ευθύνη, • την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της υπηρεσίας, • την επαλήθευση της παρεχόμενης ευελιξίας, • και τη δυνατότητα του ΔΣΔ να επιλύει πραγματικά τοπικά προβλήματα συμφόρησης ή τάσης.
21	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Λήψη υπόψη τεχνικών χαρακτηριστικών και περιορισμών των τεχνολογιών κατά την εκκαθάριση και ενεργοποίηση Υπηρεσιών Ευελιξίας	Σελ. 5-7, παρ. 5.2-5.4 Σελ. 5, παρ. 4.3	<p>Να διευκρινιστεί εάν και με ποιο τρόπο λαμβάνονται υπόψη τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι λειτουργικοί περιορισμοί των τεχνολογιών παροχής Υπηρεσιών Ευελιξίας κατά τη διαδικασία αξιολόγησης προσφορών, εκκαθάρισης και ενεργοποίησης της αγοράς ευελιξίας.</p> <p>Ειδικότερα να καθοριστεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εάν η εκκαθάριση της αγοράς βασίζεται αποκλειστικά σε οικονομικά κριτήρια ή εάν εφαρμόζεται τεχνικά περιορισμένη βελτιστοποίηση, • πώς λαμβάνονται υπόψη χαρακτηριστικά όπως: <p>o ramp rates, o response times, o minimum activation duration, o recovery times, o state of charge περιορισμοί αποθήκευσης, o inverter capabilities, o availability uncertainty, o locational effectiveness, o και περιορισμοί επιπέδου τάσης ή feeder, <ul style="list-style-type: none"> • εάν διαφορετικές τεχνολογίες αξιολογούνται με διαφοροποιημένα τεχνικά κριτήρια, • και εάν η αγορά ευελιξίας περιλαμβάνει τεχνικούς περιορισμούς δικτύου ή/και μοντελοποίηση λειτουργίας του συστήματος διανομής κατά την ενεργοποίηση πόρων. <p>Να διευκρινιστεί επίσης εάν οι τεχνικές δυνατότητες των πόρων χρησιμοποιούνται μόνο για προεπιλογή/πιστοποίηση συμμετοχής ή εάν συμμετέχουν ενεργά στον αλγόριθμο εκκαθάρισης και dispatch της αγοράς.</p> </p>	<p>Οι Υπηρεσίες Ευελιξίας σχετίζονται άμεσα με τη φυσική και δυναμική λειτουργία του Συστήματος Διανομής και επομένως η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται όχι μόνο από το οικονομικό τίμημα αλλά και από τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων πόρων.</p> <p>Διαφορετικές τεχνολογίες παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τον χρόνο απόκρισης, • τη διάρκεια ενεργοποίησης, • τη δυνατότητα συνεχούς ή επαναλαμβανόμενης ενεργοποίησης, • την αξιοπιστία, • και την πραγματική επίδραση σε τοπικά προβλήματα συμφόρησης ή τάσης. <p>Η απουσία σαφούς περιγραφής του τρόπου ενσωμάτωσης τεχνικών περιορισμών και χαρακτηριστικών στην επίλυση της αγοράς ευελιξίας δημιουργεί αβεβαιότητα σχετικά με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • την τεχνική εφικτότητα των αποτελεσμάτων εκκαθάρισης, • τη συγκρισιμότητα μεταξύ διαφορετικών τεχνολογιών, • και τη δυνατότητα του ΔΣΔ να επιτυγχάνει αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του δικτύου μέσω των Υπηρεσιών Ευελιξίας.
22	Ερευνητικό Κέντρο για την Ενέργεια, το Περιβάλλον και τους Υδάτινους Πόρους, Ινστιτούτο Κύπρου	Αλληλεπίδραση αγοράς ευελιξίας με συνεχή ενδοημερήσια αγορά ηλεκτρισμού και δυναμική τροποποίηση προγραμμάτων αγοράς	Σελ. 5-7, παρ. 4.1-5.4 Σελ. 8, παρ. 7-8	<p>Να διευκρινιστεί πώς θα αλληλεπιδρά η αγορά Υπηρεσιών Ευελιξίας με πιθανή μελλοντική ενσωμάτωση της Κυπριακής αγοράς ηλεκτρισμού στη συνεχή ενδοημερήσια αγορά (continuous intraday market / XBID), όπου οι συμμετέχοντες δύνανται να τροποποιούν δυναμικά τα προγράμματα αγοράς και τις θέσεις τους σε σχεδόν πραγματικό χρόνο.</p> <p>Ειδικότερα να καθοριστεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πόσο συχνά πραγματοποιείται η εκκαθάριση ή/και επαναβελτιστοποίηση της αγοράς ευελιξίας, • πόσο συχνά οι συμμετέχοντες δύνανται να τροποποιούν ή να αποσύρουν προσφορές ευελιξίας, • πώς αντιμετωπίζονται μεταβολές στα προγράμματα αγοράς οντοτήτων που: <p>o αυτοεκπροσωπούνται,</p>	<p>Η μελλοντική εξέλιξη της Κυπριακής αγοράς ηλεκτρισμού προς μοντέλα συνεχούς ενδοημερήσιας διαπραγμάτευσης και δυναμικής αναπροσαρμογής προγραμμάτων αγοράς αναμένεται να επηρεάσει άμεσα τη διαθεσιμότητα και τη συμπεριφορά πόρων που παρέχουν Υπηρεσίες Ευελιξίας.</p> <p>Πολλοί από τους πόρους που αναφέρονται στο Προσχέδιο — όπως ΑΠΕ, αποθήκευση, demand response, aggregators και χαρτοφυλάκια προμηθευτών — ενδέχεται να μεταβάλλουν συνεχώς τη θέση τους στη χονδρεμπορική αγορά ή στην αγορά εξισορρόπησης, γεγονός που επηρεάζει:</p>

				<p>ο συμμετέχουν μέσω χαρτοφυλακίων, ο ή εμφανίζονται ως αρνητικό φορτίο μέσω Προμηθευτών,</p> <ul style="list-style-type: none"> • και πώς διασφαλίζεται ότι οι προσφορές ευελιξίας παραμένουν τεχνικά και εμπορικά διαθέσιμες κατά τον χρόνο ενεργοποίησης. <p>Να διευκρινιστεί επίσης εάν οι προσφορές ευελιξίας “κλειδώνουν” για συγκεκριμένη χρονική περίοδο μετά την αποδοχή τους ή εάν επιτρέπεται δυναμική επικαιροποίηση της διαθεσιμότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών των πόρων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • το διαθέσιμο περιθώριο ευελιξίας, • τα baselines, • τη δυνατότητα ενεργοποίησης, • και την πραγματική τεχνική κατάσταση των πόρων. <p>Χωρίς σαφείς κανόνες σχετικά με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη χρονική σύζευξη αγοράς ευελιξίας και αγοράς ηλεκτρισμού, • τη συχνότητα εκκαθάρισης, • και τη δυνατότητα δυναμικής τροποποίησης προσφορών, δημιουργείται αβεβαιότητα σχετικά με: • την αξιοπιστία των προσφερόμενων υπηρεσιών, • τη διαχείριση αποκλίσεων, • την αποφυγή διπλής δέσμευσης πόρων, • και τον συντονισμό μεταξύ τοπικής ευελιξίας, χονδρεμπορικής αγοράς και αγοράς εξισορρόπησης.
1	Ανώνυμος	Απόφαση σημεία 2-5	1-2	<p>Να προστεθεί ρητή αναφορά ότι το πλαίσιο ευελιξίας θα έπρεπε να είχε τεθεί σε λειτουργική εφαρμογή χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 στο εθνικό δίκαιο και, πάντως, μετά την ψήφιση του Ν.130(Ι)/2021. Η τελική Ρυθμιστική Απόφαση δεν πρέπει να περιοριστεί σε νέα 5μηνη περίοδο εισηγήσεων, αλλά να προβλέπει δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ενδιάμεσες υποχρεώσεις του ΔΣΔ.</p>	<p>Η προθεσμία ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ήταν η 31.12.2020. Στην Κύπρο ο Ν.130(Ι)/2021 θεσπίστηκε το 2021 και το άρθρο 50 προβλέπει ρυθμιστικό πλαίσιο για προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας από τον ΔΣΔ. Η αγορά, οι ενεργοί πελάτες και οι σωρευτικοί εκπρόσωποι χρειάζονται πρακτικούς κανόνες τώρα, όχι νέα αόριστη αναβολή.</p>

Σημειώσεις:

- Στη στήλη [2] αναγράφονται τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου που έχει υποβάλει το αντίστοιχο σχόλιο, ένσταση ή/και παράσταση.
- Στη στήλη [3] αναγράφεται ο αριθμός του Κεφαλαίου και το Θέμα του εγγράφου στο οποίο αναφέρεται το σχόλιο, ένσταση ή/και παράσταση.
- Στη στήλη [4] αναγράφεται ο αριθμός της σελίδας/παραγράφου του εγγράφου στην οποία αναφέρεται το σχόλιο, ένσταση ή/και παράσταση.
- Στη στήλη [5] παρατίθεται αναλυτική περιγραφή του σχολίου, ένστασης ή/και παράστασης.
- Στη στήλη [6] παρατίθεται αναλυτική τεκμηρίωση/αιτιολόγηση του αντίστοιχου σχολίου, ένστασης ή/και παράστασης.